UNIVERSITETET I BERGEN

Det medisinsk-odontologiske fakultet

Arkivkode:	Styresak 40/11
Sak nr.:	Møte: 23.3.11

ORIENTERINGSSAKER:

a) Referat fra møte 24.1.11 og 17.2.11 i REK Vest, vedl.

b) Utkast til referat fra møte 2.2.11 i Forskningsutvalget, vedl.

c) Budsjett 2011 – Det medisinsk-odontologiske fakultet – overføringer fra 2010, brev fra Økonomiavd. av 22.2.11, vedl.

d) Intensivmidler til Inst. for samfunnsmedisinske fag, brev fra Personal- og organisasjonsavd. av 14.1.11, vedl.

e) Nyheter – Norges forskningsråd: a) Direktører med blikk for fremtiden, vedl.
b) Helse i EU-forskningen: Gode søknader, trenger flere, vedl.

f) NHO-konferanse om opptrapping av norske forskningsinvesteringer, vedl.

g) Senter for Fremragende forsknings prosess, NFR 2011, powerpoint presentasjon fra orienteringsmøte, vedl.

h) Trykket eksemplar av Strategiplan, Det medisinsk-odontologiske fakultet 2010 – 2014, vedl

i) Innspill til regjeringens arbeid med nasjonal strategi nanoteknologi, brev til nærings- og handelsdepartementet av 24.2.11, vedl. (Ephorte 11/2672)

j) Masteravtale for alle masterprogram ved MOF, vedl. (Ephorte 11/3201)

k) Årlig lønnsrevisjon – Overholdelse av regelverk, brev fra UiB av 25.2.11, vedl. (Ephorte 11/2911)

l) Midlertidig finansiering av nye professorstillinger – brofinansiering, brev fra MOF til instituttene av 24.2.11, vedl. (Ephorte 11/2864) Frist 24.2.11.

m) Utlysning midlertidig professor (20%)/førsteamanuensis (20%), knyttet til forskerutdanningen, vedl.

n) Revidering av strategi for bærekraftig utvikling, brev fra Universitetsdirektøren av 23.2.11, vedl. (Ephorte 7/8648) Frist 15.3.11.

o) Innspill til EU-kommisjonens grønnbok om fremtidig europeisk forskningsprogram, brev fra Universitetsdirektøren av 23.2.11, vedl. (Ephorte 11/2401). Frist 1.4.11

p) Høring – Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) brev fra Universitetsdirektøren av 1.3.11, vedl. (Ephorte 11/2138). Frist 1.4.11

q) Høring – Planprogram for regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland 2012 – 2024, brev fra Universitetsdirektøren av 2.3.11, vedl. (Ephorte 11/3437). Frist 10.4.11

r) **dekan orienterer:**

14.3.11 bsg

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

10

UTKAST TIL REFERAT FRA MØTE I FORSKNINGSUTVALGET
Onsdag 2. februar 2011, kl. 13.15
Konferanserommet AHH, 1. etg.

Til stede	Bjerknes, Husebye, Gullberg, Daltveit, Leiss (studentrepr.), Fylkesnes, Omenaas, Rødahl, Jonsson, Gudbrandsen, Åstrøm
Forfall	Brauckhoff (Biermann kom under sak 4/11, men gikk før møtets slutt)
Fra fakultetet	Senneseth, Olsnes, Hordvik

SAKSLISTE

Sak 1/11 Godkjenning av innkalling og saksliste.

Innkalling godkjent

Sak 7/11 endret til orienteringssak
Utsendt tilleggssak som sak 9/11
Sakslisten godkjent

Sak 2/11 Godkjenning av referat fra forrige møte.

Referat godkjent. Møteplanen er justert etter forrige møte, det er satt opp ett ekstra møte 9. februar.

Sak 3/11 Orienteringssaker

- Reservasjonsregisteret
  Det er kommet informasjon fra folkehelseinstituttet. Informasjonen er lagt ut på de felles websidene UiB og Helse Bergen har for rutiner knyttet til helseforskningsloven: http://helse-bergen.no/fagfolk/forskning/Sider/forskingsrutinar.aspx

- Handlingsplaner forskning, forskerutdanning, formidling
  Det jobbes med handlingsplaner som skal støtte opp under målene i strategiplanen. FU skal involveres i følgende tre planer:
  Forskning: Ledelsen på fakultetet samt Husebye som nestleder i FU har satt i gang prosessen. Utkastet skal opp på diskusjonsmøte med visestyrere for forskning 9. februar kl 14.00-16.00. Blir sak på instituttledermøte i april og på FU-møtet 6.april.
  Forskerutdanning: Prosess i gang i samarbeid med Jonsson. Tas opp i Programutvalg for forskerutdanning 16.mars og i FU 6. april.
  Formidling: Prosess i gang. Kommer i FU 6. april.

Telephone +47 55 58 00 00
postmottak@uib.no
Internet www.uib.no
Org. no. 874 789 542

Faculty of Medicine and Dentistry
Telephone +47 55582086
Fax +47 55589682
post@mofa.uib.no

Postal address
PO Box 7804
5020 Bergen

Visiting address
Armauer Hansen hus,
Haukelandsveien 28
Bergen

- Doktorgrader i tall – totalt 2010 og status 2011
  - Oversikten som ble sendt ut over kreerte doktorer i 2010 mangler noen kandidater som disputerte i 2010, fordi det tar noe tid før kreeringen er gjort. FU vil få total oversikt over antall disputaser i 2010 til neste møte.
  - Det er økende antall, men stabil andel underkjenninger. Det har i hovedsak vært kappen som har vært for årsaken til underkjenningene, ikke kvaliteten på artiklene. Det jobbes med retningslinjer for kappen for å hjelpe kandidatene på vei.
  - Utskrivinger: Det er mange utskrivinger i 2010. Økt oppfølging av kandidatene gir bedre oversikt og fører til at flere kandidater skrives ut. Mange av kandidatene som ble skrevet ut av programmet i 2010 har reelt sett vært inaktive i flere år.
  - Øvrige rapporter tatt til etterretning

- Rapporter forskningstermin og utenlandsopphold
  Tatt til etterretning. Mal er forsinket, men skal utarbeides og vil bli sak i løpet av ett til to møter.

Prodekanus orienterer

- *UiBs sentrale forskningsutvalg(møte 2. februar)*

Det blir utlysning av SFF i vår. Fakultetet vil sende ut forslag til intern prosess, det blir en prekvalifiseringsrunde basert på signalene fra UiB sentralt. Fakultetet vil gjøre en prioritering, men ikke rangere. Det vil bli sendt ut en tidsplan for denne prosessen, og det vil bli holdt informasjonsmøter for søkergrupper. UiB sentralt har nå signalisert at de vil sende inn alle søknader som fremmes av fakultetene, og vil tilby søkerhjelp til alle. Dette betyr at MOF vil sende inn flere søknader enn man tidligere har signalisert.

- *Utlysning 2011: Jebsen, Bergen forskningsstiftelse og Bergen Medisinske Forskningsstiftelse*

Brev om utlysningene er gått ut til instituttene.

- Kristian G Jebsen: Det var en grundig prekvalifiseringsrunde sist vår og en av de fem som ble nominert fikk tilslag. Fakultetsledelsen har bestemt at de fire som ble fremmet av fakultetet, men ikke fikk tilslag blir oppfordret til å søke på nytt. Det blir ny prekvalifiseringsrunde neste gang.

BFS: Samme prosess som sist.

BMFS: Søknadene skal ikke gjennom fakultetet, men instituttene vil få melding om at fakultetet ønsker kopi av søknadene som fremmes i Ephorte.

- *Orpheus 2011 og 2012*

Orpheus er en europeisk organisasjon for ph.d.-utdanninger. Det arrangeres konferanse i Izmir i 2011 og Bergen har søkt om å få den i 2012. Konferansen i Izmir bør derfor besøkes godt fra Bergen. Kandidater bør særlig oppfordres til å reise, de kan også søke om reisestipend fra Orpheus.

- *Utlysninger stipendiater og post.doc vår 2011*

Det planlegges å lyse ut 17 stipendiatstillinger (15 frie, 2 odontologi) og 9 post.doc.stillinger (8 frie, 1 odontologi) i vårens utlysning. I tillegg er det noen stillinger knyttet til Jebsen-sentra og lignende; disse vil få egen utlysning. Det vil bli en ny utlysning til høsten, det anslås at den vil være omtrent i samme størrelsesorden.

Sak 4/11 **Administrative rutiner. Kriterier for tilsetting i stipendiatstillinger**

Vedtak

1. Forskningsutvalget slutter seg til de fremlagte rutinene og retningslinjene for tilsetting i stipendiatstillinger med de endringer som fremkom i møtet:

a) Under Kandidat:
- Siste setning i karakter 5 endres til: Publikasjon(er) i prosjektet er ikke et krav, men skal tillegges vekt.
- Siste setning i karakter 3 ("Få og perifere eller ingen publikasjoner") strykes.
- Fotnote 1 endres til: Det gis for eksempel ikke karakterer ved medisinutdanningene ved UiTø, NTNU og UiO. Det betyr at karakterkravene over blir veiledende.

b) Under Forskningsmiljøet:
- Fotnote 1 endres til: Her anbefales bruk av bibliometriske verktøy der det er relevant
- Karakter 3: Tillegg siste setning: miljøet har / har hatt finansiering fra Samarbeidsorganet.

2. Rutinene og retningslinjene skal brukes fra og med utlysningen som har søknadsfrist i mars 2011.

Sak 5/11 **Administrative rutiner. Kriterier for tilsetting i postdoktorstillinger.**

Vedtak:

1. Forskningsutvalget slutter seg til de fremlagte rutinene og retningslinjene for tilsetting i postdoktorstillinger med de endringer som fremkom i møtet:

a) Under Kandidat – Momenter som skal tas med i bedømmingen:
- Punkt 2 ("Tilknytning til det aktuelle forskningsmiljøet") strøket
- Nytt punkt 2: Planlagt utenlandsopphold og/eller bytte/tilknytning til nytt forskningsmiljø
- Karakterene 5: De to første setningene bytter plass. Formuleringen "Impact faktor > 10" erstattes med "Nivå 2". Siste setning strykes. Ny formulering blir etter dette: Søkere med minst en publikasjon i et ledende internasjonalt tidsskrift (nivå 2). Søkere med flere publikasjoner etter PhD.
- Karakter 4: De to første setningene bytter plass. "Impact faktor >5" erstattes med Nivå 2. Siste setning strykes. Ny formulering blir etter dette: Søkere med minst to publikasjoner i svært gode internasjonale tidsskrifter (nivå 2). Søkere med flere publikasjoner etter PhD.
- Karakter 3: "Impact faktor >3 erstattes med nivå 1 eller 2 avhengig av fagfelt. Siste setning strykes.
- Karakter 2 og 1: Kandidat erstattes med søker begge steder. Tillegg begge steder: Se imidlertid kommenter over.

b) Under Forskningsmiljø
- Fotnote 1 endres til: Her anbefales bruk av bibliometriske verktøy der det er relevant
- Karakter 3: Tillegg siste setning: miljøet har / har hatt finansiering fra Samarbeidsorganet.

c) Under Generell kommentar:
- Ny understreking: potensialet
- "veileder" endret til mentor

2. Rutinene og retningslinjene skal brukes fra og med utlysningen som har søknadsfrist i mars 2011.

Sak 6/11 **Programutvalg for forskerutdanning – Revisjon av mandat og sammensetning**

Vedtak

1. Forskningsutvalget godkjenner forslag til revidert mandat for Programutvalg for forskerutdanning.

2. Forskningsutvalget godkjenner forslag til revidert sammensetning av Programutvalg for forskerutdanning.

Sak 7/11 **Disputassted – orienteringssak**

Etter forespørsler fra flere institutt er det bestemt at man nå kan holde disputas utenfor UiB. Retningslinjer for når og hvordan dette kan gjøres er sendt ut til instituttene i brev av 1. februar 2011.

Sak 8/11 **Oppnevning av komiteer - gjennomgang**

Vedtak: Komiteene ble gjennomgått og oppdatert og er nå sammensatt slik:

1. Prodekanus/nestleder FU, Eyvind Rødahl og Anne Nordrehaug Åstrøm oppnevnes for å vurdere søknader om forskningstermin og søknader om støtte til utenlandsopphold.

2. Prodekanus/nestleder FU, Donald Gullberg, Roland Jonsson og Eystein Husebye oppnevnes for å vurdere søknader om avansert vitenskapelig utstyr.

3. Prodekanus/nestleder FU, Michael Brauchoff og Oddrun Anita Gudbrandsen oppnevnes for å vurdere søknader om små driftsmidler og søknader om frie forskerinitierte prosjekter.

4. Prodekanus/nestleder FU, Ernst Omenaas og Knut Fylkesnes oppnevnes for å vurdere søknader om Internasjonale konferanser og søknader om gjesteforskermidler.

5. Prodekanus/nestleder FU, Anne Kjersti Daltveit og Eystein Husebye oppnevnes for å vurdere forslag til Årets publikasjon, Årets forskningsgruppe og Årets formidlingspris

Sak 9/11 **Høringssak - Utkast til Handlingsplan for UiBs internasjonale virksomhet 2011-2013**

Vedtak: Instituttene får saken via representantene i Forskningsutvalget, som bes om å samle innspill fra sine institutt og melde tilbake til fakultetsadministrasjonen innen en kort frist. Fakultetsadministrasjonen formulerer høringssvar innen fristen 1. mars.

Eventuelt

Robert Bjerknes (s.)

Inger Hjeldnes Senneseth (s.)

UNIVERSITETET I BERGEN
Økonomiavdelingen

4/11 C)

Det medisinsk-odontologiske fakultet

Referanse
2010/6455-SVB

Dato
22.02.2011

Budsjett 2011 - Det medisinsk-odontologiske fakultet - overføringer fra 2010

Det vises til brev om budsjettramme for 2011 og til universitetsstyrets møte 10.02.2011 der foreløpig årsregnskap ble behandlet. I dette brevet overføres akkumulert underforbruk på kr 38.476.675 for fakultetet.

Overført beløp posteres i regnskapet på art 8900. Merk at dette også innarbeides i budsjettet på kostnadssiden (avrundet til hele tusen).

Overføringene er spesifisert i vedlegg. For overført beløp på prosjekt 700910 "Egenfinansiering BOA-prosjekter" vil det bli distribuert egen liste som viser hvordan overført saldo er fordelt per stedkode. Det fortutsettes at fakultetet viderefører disse midlene i 2011-budsjettet. Det vises for øvrig til omtale i årets tildelingsbrev der en understreker nødvendigheten av at dekningsbidrag og egenfinansiering budsjetteres og regnskapsføres.

Kjell Bernstrøm
økonomidirektør

Sven-Egil Bøe
seniorrådgiver

Vedlegg: Overføring per prosjekt

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Økonomiavdelingen
Telefon 55582100
Telefaks
postmottak@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Christiesgt. 18
Bergen

Saksbehandler
Sven-Egil Bøe
55582033

Vedlegg: Overføring per prosjekt

MOF	Art	Prosjekt	Sted	Saldo	Justering	Overført
000000 Uspesifisert	8900	000000	130000	21 630 198	-	21 630 198
700020 Forskningsetisk komite REK III	8900	700020	130000	2 460 014		2 460 014
700028 Likestilllingsarbeid	8900	700028	130000	276 283		276 283
700033 Bruk av resultatmidler	8900	700033	130000	-578		-578
700112 Hovedtillitsvalgte	8900	700112	130000	28 221		28 221
700222 Kompetanseutvikling	8900	700222	130000	-155 986		-155 986
700265 Sammenslåing Odont-/Medfak.	8900	700265	130000	-56 597		-56 597
700280 Drift av Grind.no	8900	700280	130000	130 000		130 000
700900 Saldering bidragsprosjekter	8900	700900	130000	1 032 650		1 032 650
700910 Egenfinansiering BOA	8900	700910	130000	2 390 465		2 390 465
710005 Strategisk satsning	8900	710005	130000	300		300
710006 Studiekvalitetstiltak	8900	710006	130000	-6 334		-6 334
710012 Helse- og velferdsforskning	8900	710012	130000	650 222		650 222
710017 Samarbeidsavtaler	8900	710017	130000	1 167 337		1 167 337
710020 Forskerinitierte prosjekter	8900	710020	130000	153 927		153 927
710021 Nano	8900	710021	130000	735 050		735 050
710024 Translasjonell forskning	8900	710024	130000	54 426		54 426
720006 Avsett stipendiater	8900	720006	130000	-6 175 268		-6 175 268
720009 Vit.utstyr/forskn.fond	8900	720009	130000	10 627 537		10 627 537
720020 Postdoktorer	8900	720020	130000	-35 435		-35 435
760006 Nettbasert fransk grunnfag	8900	760006	130000	163 154		163 154
760029 Dobbeltkomp. odont	8900	760029	130000	3 407 089		3 407 089
						0
Sum				**38 476 675**	-	**38 476 675**

UNIVERSITETET I BERGEN
Personal- og organisasjonsavdelingen

40/11 d)

Det medisinsk-odontologiske fakultet

Referanse
2010/740-ANSK

Dato
14.01.2011

Insentivmidler til Institutt for samfunnsmedisinske fag

Viser til brev av 7.01.11 med søknad om insentivmidler i forbindelse med tilsetting av kvinner i vitenskapelige stillinger i 2010.

Institutt for samfunnsmedisinske fag tildeles i alt *kr 244 000* i forbindelse med

1. Tilsetting av Kirsti Malterud i 10 % stilling som professor II (50 % av lønnsutgiftene første år i ltr 78, 10 % stilling)	kr 44 000
2. Opprykk til professor for Liv Inger Strand	kr 100 000
3. Tilsetting av Gerd Karin Natvig som professor	kr 100 000

Andel kvinner i vitenskapelige stillinger ved UiB og på nasjonalt nivå.

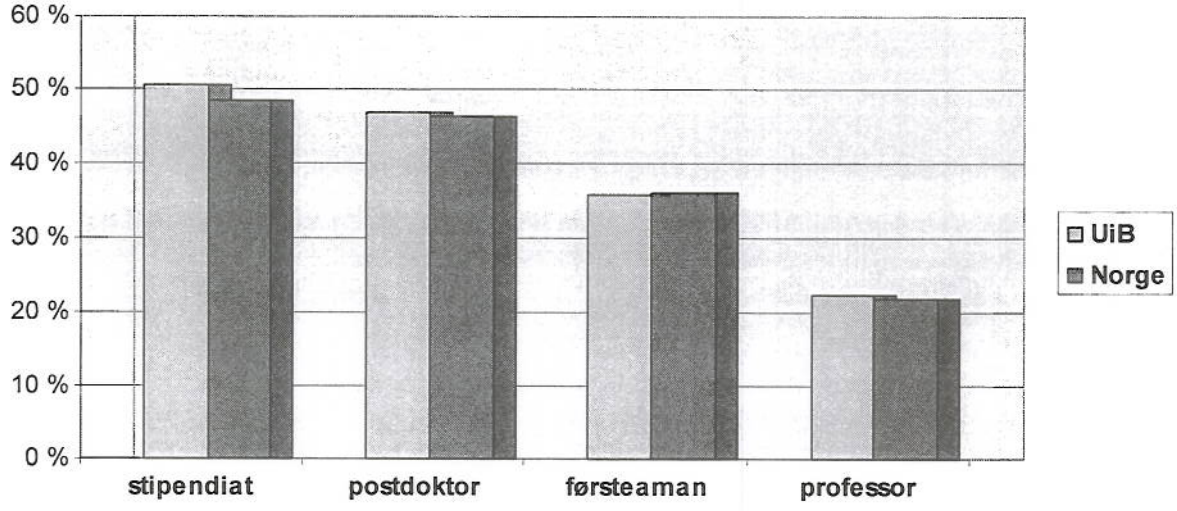

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Personal- og organisasjonsavdelingen
Telefon 55582100
Telefaks 55589648
post@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Christiesgt. 18
Bergen

Saksbehandler
Anne Marit Skarsbø
55582142

Omorganisering av Forskningsrådet:

Direktører med blikk for fremtiden

Etter omorganiseringen har Forskningsrådet nå fire fagdivisjoner, mot tidligere tre. Divisjonsdirektørene tar fatt på mange nye oppgaver.

Etter omorganiseringen, fra 1. januar i år, ble Divisjon for store satsinger erstattet av to nye divisjoner: Divisjon for energi, ressurser og miljø og Divisjon for samfunn og helse.

Divisjon for vitenskap og Divisjon for innovasjon består som før, men ansvarsområdene har blitt noe endret.

Divisjon for energi, ressurser og miljø

Fridtjof Unander (Foto: Andreas B. Johansen)

Fridtjof Unander er divisjonsdirektør for Divisjon for energi, ressurser og miljø. Divisjonen har ansvar for forskning og innovasjon rettet mot nasjonale og globale utfordringer innenfor energi, petroleum, klima, polar, miljø og marine ressurser.

Unander har blant annet bakgrunn som forsker ved Institutt for energiteknikk og fra Det internasjonale energibyrået (IEA) i Paris. Han var avdelingsdirektør i Avdeling for energi og petroleum i Forskningsrådet 2008-2010.

Hva er de viktigste utfordringene for din divisjon?
- Vi har ansvar for områder som ikke bare er knyttet til viktige samfunnsutfordringer, men som også er særdeles viktige sektorer for Norges verdiskaping. Det betyr at vi har en spennende, men utfordrende oppgave i skjæringsfeltet mellom forskning, næringsliv og politikk.

Vi må videreutvikle oss som en solid forskningspolitisk rådgiver og levere gode kunnskapsgrunnlag og strategier i samspill med sentrale nasjonale strategiprosesser tilknyttet områdene. Vi må også tydelig kommunisere våre strategiske prioriteringer, virkemidler og ikke minst resultatene av forskningen vi finansierer.

Det blir viktig for oss å mobilisere næringslivet inn mot våre satsinger for å bidra til at forskningsinnsatsen gir verdiskaping. Dessuten skal vi bidra til at norsk næringsliv utvikler løsninger rettet mot globale utfordringer.

Hvordan blir fagfeltene innenfor din divisjon styrket av omorganiseringen?
- En samling av innsatsen innenfor klima, polar, miljø, marine ressurser, energi og petroleum gir vår divisjon mulighet til å koordinere og styrke innsatsen på disse områdene. Med mange felles problemstilling og koblinger har vi gode muligheter til å hente ut faglige synergier mellom områdene.

Vi har samlet miljø og marine ressurser i en avdeling og etablert en egen avdeling for klima og polar. Miljøsatsingen blir bedre samordnet og vi spisser innsatsen mot polar- og klimaforskning.

Divisjon for samfunn og helse

Jesper Simonsen er ny divisjonsdirektør for Divisjon for samfunn og helse. Divisjonen tar utgangspunkt i de store utfordringene innenfor helse, utdanning og samfunnsorganisering.

Jesper Simonsen (Foto Andreas B. Johansen)

Simonsen er utdannet landbruksøkonom og har blant annet vært forsker og forskningskoordinator ved Norges landbrukshøgskole (nå Universitet for miljø- og biovitenskap), forskningsdirektør ved Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og statssekretær i Miljøverndepartementet (1997-2000).

Hva er de viktigste utfordringene for din divisjon?
- Divisjonen skal gi råd om hvordan store samfunnsutfordringer skal møtes med god forskning, forvalte store økonomiske ressurser på vegne av samfunnet og skape møteplasser mellom samfunn og forskning.

Utfordringene står i kø: Hvordan kan forskningen bidra til at vi får mer helse ut av hver krone og til at vi i større grad ser helse, velferd og utdanning i sammenheng? Hvordan kan forskningen bidra til økt innovasjon i offentlig sektor? Og hvordan kan forskningen bidra til en mer rettferdig fordeling av helse og velferd nasjonalt og globalt?

Hvordan blir fagfeltene innenfor din divisjon styrket av omorganiseringen?
- Dette er en klar opp-prioritering av forskningen for å møte helseutfordringer. I tillegg til at Divisjon for vitenskap fortsatt skal bidra til utvikling av medisin- og helsefagene, vil Divisjonen for samfunn og helse løfte fram den målrettede forskningen for å møte helseutfordringer i samfunnet.

Omorganiseringen bidrar til økt oppmerksomhet om samfunnsvitenskapene, som i den tidligere inndelingen i stor grad druknet i divisjoner som hovedsakelig var teknologisk og naturvitenskapelig innrettet. Globale utfordringer, som er en viktig del av den nye divisjonen, integreres på tvers av Forskningsrådet.

Divisjon for innovasjon

Anne Kjersti Fahlvik er ny divisjonsdirektør i Divisjon for innovasjon. Divisjonen knyttes i større grad til forskning i og for næringslivet, ved å integrere innovasjon tettere i sentrale næringsområder og teknologier.

Fahlvik går fra stillingen som direktør for Divisjon for store satsinger (siden 2006), til å lede Divisjon for innovasjon. Hun er dr.philos (i farmakologi) og har jobbet 12 år innenfor farmasøytisk forskning og forskningsadministrasjon i Oslo og USA. I fem år var hun grunder i biosensorselskap.

Hva er de viktigste utfordringene for din divisjon?
- Vi må gripe mulighetene i det spennende som skjer nasjonalt og internasjonalt og skape muligheter for innovasjon og verdiskaping i bredden av Forskningsrådets aktiviteter. Det sies at "kunnskap trumfer alt". Har vi en god kunnskaps- og analyseplattform og samtidig er i dialog og samspill med omverden, ligger alt til rette for at Forskningsrådet kan skape muligheter innenfor innovasjon.

Hvordan blir fagfeltene innenfor din divisjon styrket av omorganiseringen?
- Innovasjonsdivisjonen får større faglig bredde ved at vi får ansvar for teknologiområdene IKT, bioteknologi og nanoteknologi. Samspillet mellom feltene og koblinger mellom ulike virkemidler på disse områdene er og blir viktig.

Nasjonale strategiprosesser er i gang og vi er i posisjon. Ikke minst på grunn av kunnskapsgrunnlagsdokumentene og prosessene vi har vært gjennom

Anne Kjersti Fahlvik

innenfor bioteknologi og nanoteknologi det siste året. Det følger med store porteføljer av forskerprosjekt og nær kontakt med universitetene på disse områdene. Dette gir større bredde til divisjonen. Forskning i og for dagens og morgendagens næringsliv er en slags slogan.

Divisjon for vitenskap

Anders Hanneborg fortsetter som direktør for Divisjon for vitenskap. Divisjonen er knyttet til grunnforskning og institusjonelle satsinger innenfor en målsetting om et velfungerende forskningssystem.

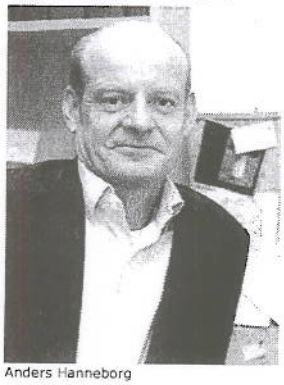
Anders Hanneborg

Divisjon for vitenskap etter omorganiseringen har fått en del endringer i ansvarsområder.

Hanneborg er dr.scient. i fysikalsk elektronikk fra Universitetet i Oslo og har en Master of Business Administration fra BI. Han har hatt flere stillinger innenfor forskning og forskningsledelse i SINTEF-systemet, og vært prosjektdirektør ved Norwegian Microtechnology Center i seks år, før han ble direktør for vitenskapsdivisjonen i Forskningsrådet i 2006.

Hva er de viktigste utfordringene for din divisjon?

- Omorganiseringen av Forskningsrådet tydeliggjør Vitenskapsdivisjonens ansvar for å bidra til et effektivt forskningssystem. Vi oppretter derfor to nye avdelinger, Avdeling for instituttpolitikk og analyse og Avdeling for universitets og høyskolepolitikk. Sentrale oppgaver i disse avdelingene skal være dialog med, og forskningspolitisk rådgivning om utviklingsbehov, rammebetingelser og institusjonelle virkemidler for de to sektorene.

Viktige saker i 2011 er blant annet incentiver for økt internasjonalisering, egenandeler ved ekstern finansiering, timesatser og basisbevilgingsordningen.

Hvordan blir fagfeltene innenfor din divisjon styrket av omorganiseringen?

- Våre to fagavdelinger, Avdeling for humaniora og samfunnsvitenskap og Avdeling for medisin, naturvitenskap og teknologi, skal styrke sine fagstrategiske dialoger med forskerinstitusjonene.

De skal også videreutvikle den åpne konkurransearenaen for fremragende forskningsprosjekter og bidra til at langsiktig grunnleggende forskning er en integrert del av innsatsen rettet mot de store samfunnsutfordringene.

Vår analyse av institusjonenes og fagområdenes utvikling og utfordringer krever et mer detaljert kunnskapsgrunnlag og mer differensierte analyser enn vi har i dag. En styrket analysevirksomhet vil bli lagt til Avdeling for instituttpolitikk og analyse.

Forskningsrådets rolle i finansiering av forskningsinfrastruktur har blitt kraftig trappet opp de siste to årene. Store og langsiktige strategiske investeringer, krever betydelig forarbeid og oppfølgingsansvar. Vi oppretter derfor Avdeling for forskningsinfrastruktur og øker de interne ressursersene på dette viktige området.

Skrevet av: Siv Haugan

Publisert: 03.03.2011
Sist oppdatert: 04.03.2011

Se også

Forskningsrådets organisasjon
- Vi går et skritt videre

Del

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen 0131 Oslo
Besøksadresse: Stensberggata 26

Telefon: 22 03 70 00
Telefaks: 22 03 70 01
E-post: post@forskningsradet.no
Henvendelser om nettsidene: webmaster@forskningsradet.no

Helse i EU-forskningen:

Gode søknader, trenger flere

Norske energi- og miljøforskere har lenge vært blant de aller beste i EU, og nå har også helseforskerne fått større uttelling på søknadene. Det er gode nyheter, for helseforskerne konkurrerer om hele 12 prosent av totalbudsjettet i FP7.

– Hvis vi ser på andelen innstilte prosjekter i forhold til antallet søknader, ligger de norske helseforskningsmiljøene på en sterk tredjeplass, opp fra 10. plass året før, med en suksessrate på hele 26 prosent. Det er bare Island og Nederland som ligger høyere, mens gjennomsnittet i EU er på 20 prosent, forteller spesialrådgiver Elisabeth Wiker ved Forskningsrådets EU-kontor.

– De norske helseforskningssystemene skriver gode søknader når så stor andel av de innsendte søknadene når opp, sier seniorrådgiver Berit Nygaard i Divisjon for samfunn og helse.

– Antallet innsendte søknader ligger imidlertid fortsatt for lavt. Dersom norske helseforskere sendte inn flere søknader hadde Norge trolig fått enda bedre uttelling. Vi oppfordrer de som allerede har lykkes til å dele av sin kunnskap om hvordan man når opp i EU-systemet. Støttebeløpene i Health-programmet er høye, slik at det er et stort potensial for å "hente hjem" penger, sier Nygaard.

– Prosjektene i Health-programmet spenner vidt; fra grunnleggende bioteknologi via diagnostikk, behandling og store folkesykdommer til helsetjenesteforskning, inkludert globale helseproblemer.

Sats på europeiske nettverk

Professor Leif Edvard Aarø ved Universitetet i Bergen (UiB) er koordinator for forskningsprosjektet Prepare, som er et samarbeid mellom UiB, Universitetet i Oslo og universiteter i Sør-Afrika, Uganda, Tanzania, Nederland og Storbritannia.

Hovedpoenget med prosjektet er å påvirke ungdom i det sørlige og østlige Afrika før særlig mange har debutert seksuelt, for å hindre at de senere blir smittet av HIV-viruset.

– EU er en viktig kilde til finansiering for norsk forskning, og det er klart at flere gode søknader fra norske miljøer også vil resultere i økt støtte, sier Aarø.

– Det var veldig viktig for oss at arbeidet med søknaden ble støttet av UiBs forskningsavdeling, som kjenner EU-systemet veldig godt. Det er også viktig å dokumentere både prosjektets og forskningsmiljøenes kvalitet. Forskningsmiljøer som vurderer en EU-søknad bør være med i europeiske nettverk med forskere som er faglig sterke, tilrår Aarø, som nå er med i sitt tredje EU-prosjekt.

Skrevet av: Bjarne Røsjø

Publisert: 01.03.2011
Sist oppdatert: 03.03.2011

Se også

- Ble glad da jeg så utlysningen

Del

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen 0131 Oslo
Besøksadresse: Stensberggata 26

Telefon: 22 03 70 00
Telefaks: 22 03 70 01
E-post: post@forskningsradet.no
Henvendelser om nettsidene: webmaster@forskningsradet.no

FORINN om kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken

Aktiviteter
Publikasjoner
Seminarer

Lenker
Abonner på nyhetsbrev
Departementer
Direktorater og råd
Forskningsinstitutter
Interesseorganisasjoner
Internasjonale organisasjoner
Konsulenttjenester
Nødvendig krisemedisin: innovasjon, teknologi og entreprenørskap
Offentlige kontorer for analysevirksomhet og formidling
Portaler
Statistikk
Søketjenester
Tverrgående samarbeidsforum
Universiteter og høgskoler

<< Det norske Veritas legger frem fremtidsstudie |

NHO-konferanse om opptrapping av norske forskningsinvesteringer

Av Per Koch 9. mars 2011 10:17

25. mai 2011 arrangerer NHO en egen konferanse i Oslo om opptrapping av den norske forskningsinnsatsen.

NHO skriver blant annet:

"Siden 2005 har det vært et politisk mål at den norske forsknings- og utviklingsinnsatsen skal utgjøre 3 prosent av bruttonasjonalproduktet, hvorav næringslivet skal svare for to tredjedeler av innsatsen når målet er nådd...

NHO har sluttet seg til 3 prosentmålet. Det er særlig tre grunner for dette. For det første blir forskning og utvikling en stadig viktigere konkurransefaktor for Norge. Det betyr at vi må investere mer i FoU. Å avsette 3 prosent av samfunnets samlede ressurser til forskning og utvikling er ikke særlig ambisiøst i et rikt land som vårt. For det andre bidrar et offensivt mål til at vi tenker nytt og kreativt i forhold til rammebetingelser og virkemidler. For det tredje har EU kommisjonen satt 3 prosent som mål, og det ville fortone seg som underlig om et velstående Norge har lavere ambisjoner enn våre nærmeste handelspartnere. Dessuten mener NHO det er vel så naturlig å ha ressursmål på forskning og utvikling ettersom politiske myndigheter har valgt å ha det på bistand og kultur.

Imidlertid er det grunn til å drøfte om ressursmålet for forsknings- og utviklingsinnsats bør fornyes, både når det gjelder hva vi måler i forhold til, og når målet bør nås. I den sammenheng er det behov for å diskutere hvor vi vil at forsknings- og innovasjonslandet Norge skal være om 20 år, og hvordan vi skal komme dit."

På konferansen den 25. mai vil NHO fremlegge et dokument som de håper kan stimulere denne debatten.

Dato: 25. mai kl 9:00 til 12:30 + enkel lunsj. Sted: Næringslivets Hus, Middelthunsgate 27, Majorstuen

For mer informasjon og påmelding se NHOs nettsted.

Stikkord: nho, forskningspolitikk, næringspolitikk,
Tema: Seminarer

Relaterte poster

NHO-konferanse om opptrapping av norske forskningsinvesteringer
25. mai 2011 arrangerer NHO en egen konferanse i Oslo om opptrapping av den norske forskningsinnsa...

Vekstforsk seminar om forskning, innovasjon og økonomisk vekst
Forskning, innovasjon og økonomisk vekst (VEKSTFORSK) er en miljø- og kompetansebyggende satsing inn...

Regionale nærings-/konjunktur-barometre

(04.04.2006) I samarbeide mellom ulike aktører i de regionale partnerskapene lages det regiona...

Stikkord
doktorgradsutdanning energi eu evaluering finanskrise foresight forskning forskningsfinansiering forskningsmelding forskningspolitikk fou globalisering helse heterogenitet humankapital indikatorrapporten innovasjon innovasjon norge innovasjonspolitikk innovasjonsteori konkurranse kunnskap kunnskapsbasert samfunn kunnskapsdepartementet kunnskapsdugnaden kunnskapsøkonomien lo nesta nho nifu step norden nordforsk norges forskningsråd norsk industri næringsliv næringspolitikk oecd offentlig sektor regional rekruttering samfunnsøkonomi ssb statistikk statsbudsjettet sverige tekna tjenester uh utdanningsforskning utdanningspolitikk vekstforsk velferd

Abonner (epost)

Lagre

Siste innlegg
NHO-konferanse om opptrapping av norske forskningsinvesteringer

Det norske Veritas legger frem fremtidsstudie

Vitenskapsakademiets klimautvalg arrangerer åpent seminar om klimaforskning

Forskning til salgs? Seminar om ny standardkontrakt for oppdragsforskning

Nasjonal konferanse om rekruttering til realfag

Ingen økt FoU-aktivitet i næringslivet i 2009

Ny europeisk grønnbok om forskning og innovasjon

Innovation Union Scoreboard 2010 er klar

NIFUs årskonferanse 2011: Best i Norden?

Den femte frihet: EU og norsk utdannings- og forskningspolitikk

BlogRoll
Innovation Weblog
Innovation News (Google)
Innovation Research News (Google)
KD Aktuelt
Ny politisk rådgiver i Kunnskapsdepartementet
Alle teller mer
Lærarutdanningsmeldinga handsama i Stortinget
OECD

40/119)

Sentre for fremragende forskning (SFF)

1. Om programmet

Frist	Utlysning	
08.06.2011 13:00 CET	Sentre for fremragende forskning (SFF-III)	Velg

Tidligere utlysninger

Meldinger:
Det planlegges utlysning av SFF hvert femte år.

Mål for programmet:
Ordningen "sentre for fremragende forskning" er en nasjonal ordning som ivaretas av Norges forskningsråd. Norges forskningsråd står for den grunnleggende finansieringen av ordningen med midler fra avkastningen av Fondet for forskning og nyskaping.

SFF-ordningen er Forskningsrådets ypperste virkemiddel for å fremme kvalitet i norsk forskning. Gjennom etablering av sentre med langsiktig og romslig finansiering gis institusjonene mulighet til å omstrukturere sine forskningsmiljøer og utvikle nye samarbeidsforhold slik at de kan lykkes bedre med å hevde seg i den internasjonale forskningsfronten.

Vitenskapelig kvalitet på høyt nivå i forhold til internasjonal standard er hovedkriteriet for bedømmelse og prioritering av søknadene. Dette kravet gjelder både for den planlagte forskningen og for sentrets vitenskapelige nøkkelpersonell. Styrket forskerrekruttering og internasjonalt samarbeid er viktige delmål.

SFF-ordningen har et særlig fokus på langsiktighet. Mens ordinære bevilgninger vanligvis gis for en treårsperiode gis SFFene mulighet for støtte i inntil ti år. I Krav og retningslinjer som beskriver ordningen, er det eksplisitt gitt uttrykk for at det er en tidsbegrenset ordning for maksimalt to påfølgende femårsperioder. En midtveisevaluering etter omtrent 3 ½ år danner utgangspunkt for Forskningsrådets beslutning om videreføring av bevilgningen til det enkelte senter til en samlet tiårsperiode, eventuelt avvikling etter fem år.

Generelt mottar programmet/aktiviteten søknad fra:
Vertsinstitusjoner for sentrene kan være universiteter (inklusive universitetssykehus), høgskoler og forskningsinstitutter som har forutsetninger for å realisere SFF-ordningen.

Varighet:
Løpende

Totalbudsjett:
Bevilgningen til de 13 sentre som ble startet i 2003, har en årlig budsjettramme på 155 millioner kr. Den årlige budsjettrammen for de åtte sentrene som startet i 2007, er 80 millioner kr. Årlig budsjettramme for sentrene som er planlagt startet i 2013 vil være om lag 155 millioner kr.

Se også

Sentre for fremragende forskning (SFF)

Dokumenter

Informasjon til søkerne (PDF-61.8 KB)
SFF - Krav og retningslinjer (PDF-46.3 KB)

Kontaktpersoner

Gro E. M. Helgesen
Spesialrådgiver
+47 22 03 71 56
gh@forskningsradet.no

Harald Holm Simonsen
Spesialrådgiver
22 03 75 75
hhs@forskningsradet.no

Stein Øberg
Seniorrådgiver
+47 22 03 72 28
so@forskningsradet.no

Hilde Albech
Seniorkonsulent
+47 22 03 72 14
ha@forskningsradet.no

Lillian Børresen
Seniorkonsulent
22 03 71 92
lb@forskningsradet.no

Del

SFF-III 2011

Senter for fremragende forskning

Sentre for fremragende forskning (SFF)

- "SFF-ordningen er Forskningsrådets ypperste virkemiddel for å fremme kvalitet i norsk forskning. Gjennom etablering av sentre med langsiktig og romslig finansiering gis institusjonene mulighet til å omstrukturere sine forskningsmiljøer og utvikle nye samarbeidsforhold slik at de kan lykkes bedre med å hevde seg i den internasjonale forskningsfronten."

- Utlysning 2000: 129 søknader, 40 til andre runde, 13 innvilget, 3 til UiB
- Utlysning 2005: 98 søknader, 26 til andre runde, 8 innvilget, 1 til UiB

Nåværende SFF (13+8)

Aquaculture Protein Centre
* Bjerknes Centre for Climate Research
Center for Advanced Study in Theoretical Linguistics
Center for Biomedical Computing
Center of Theoretical and Computational Chemistry
Centre for Cancer Biomedicine
Centre for Ecological and Evolutionary Synthesis
* **Centre for Geobiology**
Centre for Immune Regulation
* Centre for Integrated Petroleum Research
* Centre for Medieval Studies
Centre for Molecular Biology and Neuroscience
Centre for Quantifiable Quality of Service in Communication Systems
Centre for Ships and Ocean Structures
Centre for the Biology of Memory
Centre for the Physics of Geological Processes
Centre for the Study of Civil War
Centre for the study of Equality, Social Organization, and Performance
Centre for the Study of Mind in Nature
Centre of Mathematics for Applications
International Centre for Geohazards

** Sentre som er inne i siste halvdel av sin SFF-periode markert med rødt*

S-Å Dahl, 2011 ©

www.uib.no

SFF-III – Totalbudsjett NFR

- Bevilgningen til de 13 sentre som ble startet i 2003, har en årlig budsjettramme på 155 millioner kr.
- Den årlige budsjettrammen for de åtte sentrene som startet i 2007, er 80 millioner kr.
- Årlig budsjettramme for sentrene som er planlagt startet i 2013 vil være om lag 155 millioner kr.

www.uib.no

SFF-III – Økonomisk ramme - Tidshorisont

- Veiledende ramme for Forskningsrådets finansiering av det enkelte senter er ca. 8 – 20 mill. kr. pr. år i inntil 10 år (5 pluss 5).
- Budsjettrammen (155 mill. kr.) vil sannsynligvis gi rom for ca. 10 nye sentre, men antallet fastsettes først når de nye sentrene pekes ut

- Sentrene vil bli evaluert 3 ½ år etter start.
- Dersom evalueringen faller negativt ut, vil Forskningsrådets økonomiske støtte til senteret bli avviklet etter 5 år.
- Hvis evalueringen er positiv, vil senteret få en uavkortet funksjonstid på 10 år.

SFF-III – Søknads- og beslutningsprosess

- Utlysning 1. mars 2011
- Søknadsfrist prekvalifisering 8. juni 2011
- Resultat av prekvalifiseringen November 2011
- Søknadsfrist for endelig søknad Februar 2012
- Beslutning om tildeling September 2012
- Oppstart av sentrene Fra januar 2013

Formål – hvorfor søke?

- Formål: Etablere tidsbegrensede forskningssentre med ***konsentrert, fokusert og langsiktig*** forskningsinnsats på ***høyt internasjonalt nivå*** hvor ***forskerutdanning*** inngår som en sentral del
- Hensikt: Fremme ***kvalitet*** i norsk forskning
- "Førstepremien": SFF-finansiering i 5 + 5 år
- "Andrepremien": Sikre alternativ finansiering basert på SFF-søknaden. Ved UiB – bevilgninger til 2005-finalistene viktig
- "Tredjepremien": Ha utarbeidet langsiktig forskningstrategi å bygge videre på

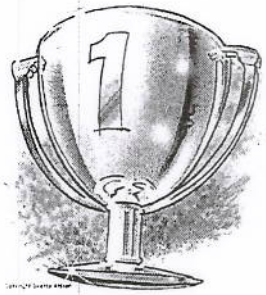

S-Å Dahl, 2011 ©

www.uib.no

Viktige momenter i søknadsprosessen

- Eystein Jansen – Bjerknes senter for klimaforskning:
  - Målet var å sette opp et permanent senter med nasjonalt hegemoni innen klimaforskningen, samt å oppnå en sterk internasjonal posisjon og påfølgende permanent finansiering
  - Viktige momenter i søknadsprosessen:
    - Ambisiøse mål / "førsteordens grunnleggende" spørsmål
    - Vise hvordan senterdannelsen er det som skal til får å løse disse spørsmålene
      - Langsiktighet
      - Merverdi ved å danne senter
    - Synliggjøre ekspertisen – leder internasjonalt anerkjent
      - Internasjonal forankring / nettverkstilhørighet; men ikke bli overskygget av samarbeidspartnere
    - Formidlingsplan viktig
    - Søknaden må være fremragende på alle evalueringskriterier

www.uib.no

Sentrenes økonomi

Fra virkemiddelevalueringen av SFFene (NIFU 2010):

- Sentrenes inntekter består i gjennomsnitt av:
  - SFF-bevilgning 20 %
  - Medfinansiering fra vertsinstitusjonen 24 %
  - Annen NFR-bevilgning 17 %
  - Annen ekstern finansiering: 35 %
- Lokal tilleggsfinansiering: Lavere basisfinansiering enn «normalt»
- Effekt på andre miljøer: Ikke høyere andel fra Forskningsrådet enn fagets gjennomsnitt

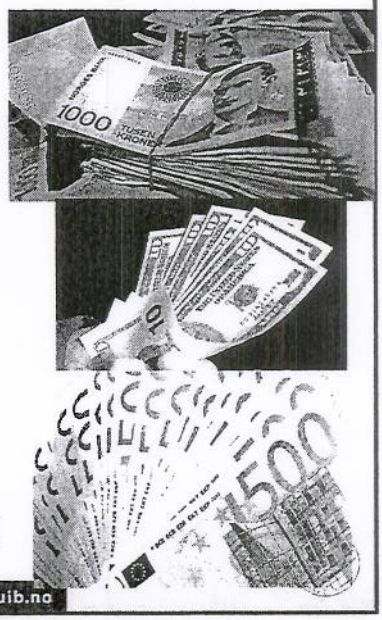

S-Å Dahl, 2011 ©

www.uib.no

Suksessfaktorer

Karakteristikker av de mest vellykkete SFFene som fremmer vitenskapelig excellence og internasjonal synlighet:

- Vitenskapelig visjon – klar, strategisk fokus
- Vilje og evne til å krysse disiplingrenser
- Sterk og dynamisk ledelse – både intellektuelt og som "team-manager"
- Evne til å trekke til seg de beste forskerne fra hele verden – på alle nivåer
- Samlokalisert senter – en fordel

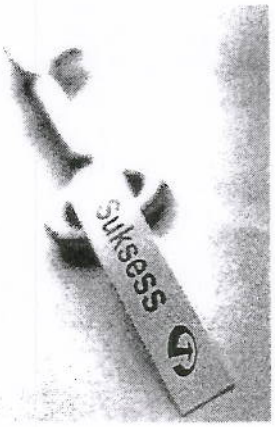

S-Å Dahl, 2011 ©

www.uib.no

SFF-III - Søknads- og evalueringsprosess

Utlysningen:

http://www.forskningsradet.no/no/Utlysning/SFF/1253964978236?WT.mc_id=nyhetsbrev-ForskningsradetNorsk

To-trinns prosess:

1. Prekvalifisering – søknadsfrist 8. juni, 2011
2. Invitasjon av et mindre antall, utvalgte søkere til å utarbeide og sende inn endelig søknad

Senter for fremragende forskning

VIKTIGE DOKUMENTER:

1) SFF - Krav og retningslinjer
2) SFF – Informasjon til søkere

www.uib.no

SFF-III – Krav og retningslinjer

- UiB er vertsinstitusjon og søker
- Det kan dannes et SFF-konsortium etter gitte retningslinjer

- Organisering:
  - en del av vertsinstitusjonens organisasjon
  - god tilpasning til vertsinstitusjonens organisasjon
  - tydelig ledelse
  - stor faglig og administrativ selvstendighet
  - skal ha et godt administrativt støtteapparat

www.uib.no

SFF-III – Krav og retningslinjer

- Lokalisering:
  - Hovedregelen er at senteret skal bestå av ***samlokaliserte forskergrupper***. Med samlokalisering forstås et samarbeid mellom forskergrupper eller enkeltforskere som arbeider i samme bygningskompleks
  - SFF-ordningen åpner også for at det kan etableres ***"virtuelle" sentre***. ..... Det er et krav at de virtuelle sentre skal underlegges én felles ledelse og én forskningsplan i tråd med prosjektbeskrivelsen

SFF-III – Krav og retningslinjer

- Styre og ledelse:
  - Senteret kan være underlagt vertsinstitusjonens styresystem eller ha eget ***styre***
  - Dersom senteret er organisert i et SFF-konsortium skal senteret ha eget styre
  - I tilfeller hvor personell fra flere fakulteter inngår i senteret, bør det opprettes eget styre for senteret
  - Senteret ledes av en ***senterleder***
  - Senterlederen skal høre til de fremragende forskere som gir senteret dets status og prestisje
  - Lederen skal ha stor selvstendighet i faglig sammenheng og i spørsmål som gjelder rekruttering av personale til senteret

SFF-III – Krav og retningslinjer

- Bemanning og personalansvar
  - Senteret skal bygges opp rundt forskere som allerede har vist at de har ***potensial*** for å hevde seg på internasjonalt høyt faglig nivå
  - Ved bedømmelsen av senterets planer skal det legges større vekt på ***potensialet for nyskapende, vitenskapelig innsats***, enn på den vitenskapelige produksjon til det vitenskapelige nøkkelpersonell i tidligere karriere
  - Senteret skal som en viktig del av sin virksomhet stå for ***forskerutdanning*** på sitt område
  - Senteret skal ved rekruttering av personell ivareta ***likestillingsperspektivet*** og arbeide aktivt for å ***tiltrekke seg fremragende nasjonale og utenlandske forskere***.

SFF-III – Krav og retningslinjer

- Finansiering:
  - SFF-ordningen bygger på prinsippet om at Forskningsrådet dekker grunnfinansieringen av senteret knyttet til utgifter til personale, drift, nødvendig utstyr og administrative tjenester
  - Vertsinstitusjonene forutsettes å bidra med en ***egenandel*** som kan ha karakter av lokaler og annen infrastruktur, egne budsjettmidler eller andre ressurser som vertsinstitusjonene mobiliserer fra egne og eksterne kilder
  - Bidrag fra samarbeidspartnere inngår ikke i egenandelen
  - Andel egenfinansiering vil inngå i den helhetlige vurderingen av søknaden, men høy andel egenfinansiering gir ikke automatisk en bedre vurdering av senteret

SFF-III – Søkerinformasjon

- ***Vitenskapelig kvalitet på høyt nivå i forhold til internasjonal standard*** er hovedkriteriet for bedømmelse og prioritering av søknadene. Dette kravet gjelder både for den ***planlagte forskningen*** og for sentrets ***vitenskapelige nøkkelpersonell***

- Søkerne bør synliggjøre hvilken ***merverdi*** som ligger i en senter-organisering av forskningen, samtidig som det ved bedømmelsen av senterets planer legges større vekt på ***potensial for nyskapende, vitenskapelig innsats***, enn på den vitenskapelige produksjon til det vitenskapelige nøkkelpersonell i tidligere karriere

SFF-III – Søkerinformasjon

- Søknaden skal skrives på engelsk (inklusive vedlegg).
- Prosjektbeskrivelsen skal være på maksimalt 15 sider inklusive referanseliste
- Finansieringsplan: I den endelige søknad forutsettes budsjettet å være basert på konkrete og realistiske forutsetninger.
- Samarbeidspartnere: I den endelige søknad skal det vedlegges bekreftelse om deltakelse faglig og økonomisk fra samarbeidspartnere.
- Stipend/stillinger: Det forutsettes at det gis en oversikt over bemanningen i senteret med angivelse av stillingskategori og antall.

SFF-III – Søkerinformasjon

Bedømmelsen av vitenskapelig kvalitet vil ta utgangspunkt i følgende enkeltkriterier:

- Vitenskapelig kvalitet
- Prosjektleder og prosjektgruppen (senterleder og ledergruppen)
- Gjennomførbarhet
- Internasjonalt samarbeid
- Nasjonalt samarbeid
- Merverdi ved senterdannelse
- Formidling og kommunikasjon

I tillegg til bedømmelsen av vitenskapelig kvalitet vil det også tas hensyn til:

- Relevans i forhold til utlysningen
- Etikk
- Miljøkonsekvenser (hvis relevant)
- Rekruttering av kvinner
- Kjønnsbalanse i prosjektet
- Internasjonalisering

SFF-III – Søkerinformasjon

- NFRs søknadsbehandling:
  - Prekvalifikasjonssøknadene blir vurdert av minst 3 individuelle fageksperter.
  - Søkere har anledning til å foreslå navn på inntil tre internasjonale fageksperter som anses egnet for bedømmelsen.
  - Søkere vil få anledning til å gi tilbakemelding på ekspertvurderingen(e)
  - Tre internasjonale komiteer (naturvitenskap/ teknologi – biovitenskap – humaniora/ samfunnsvitenskap) som hver har 4-5 medlemmer, vil hver for seg plukke ut 5-10 søkere innen sitt område som de mener bør inviteres til å fremme ny søknad
  - Forskningsrådets hovedstyre tar den endelig avgjørelsen om hvilke søknader som skal gå videre til neste trinn

Milepæler MOF og Forskningsadministrativ avdeling, UiB

- 20/2: Frist for innlevering av skisser til MOF
- 25/2: Tilbakemelding til søkerne og institutlederne
- 1/3: Utlysning SFF fra Forskningsrådet
- *8/3: Informasjonsmøte MOF; kl. 15.00-16.30*

- 24/3: Frist for innsending av bearbeidet skisse med vedlegg til MOF for videresending. Det FA ber om på dette tidspunkt er minimum forskningsplan, kjerneteam og ledelse for foreslått SFF
- 25/3: MOFs frist for videresending av skisser til FA
- 5/4-7/4: Mulighet søkerne å ha møte med ekstern konsulent – FA
- 11/5: Frist for innsending av prosjektskisse og foreløpig budsjett til FA. Signerte fullmakter fra institutt, fakultet og eventuelle eksterne samarbeidspartnere må foreligge. Mal for slike fullmakter vil bli utarbeidet ved FA
- 1/6: Frist for innlevering av komplett søknad med endelig budsjett til FA
- ***8/6:*** ***Søknadsfrist onsdag 8.juni kl. 13.***

www.uib.no

SFF-III – Kontaktpersoner MOF

SFF-gruppe/MOF:

Synnøve Myhre
Tone Friis Hordvik
Ørjan Hauge
Robert Bjerknes

www.uib.no

MOF - SFF-skisser - pr. 25.02.2011

SØKERMILJØ	FORELØPIG SKISSETITTEL	INSTITUTT
Lars Akslen m.fl.	Bergen centre for cancer biomarkers (BCCB)	Gades institutt
Per Bakke m.fl.	Trans-generational research in asthma and COPD	IFI
Clive Bramham m.fl.	Center for biological neuropsychiatry (CBN)	IBM
Olav Dahl m.fl.	Center for cancer research	IFI
Roland Jonsson m.fl.	Center for the study of autoimmune diseases	Gades institutt
Arvid Lundervold m.fl.	MedViz centre of excellence in quantitative imaging, visualisation and targeted treatment	IBM
Kjell Morten Myhr m.fl.	Multiple sclerosis centre of excellence (MSCoE)	IKM
Pål Njølstad m.fl.	Center for translational diabetes research	IKM
Halvor Sommerfelt m.fl.	Centre for intervention research in global health (CIR)	SIH

www.uib.no

Ny kunnskap
for bedre helse

STRATEGIPLAN

DET MEDISINSK-ODONTOLOGISKE FAKULTET
2010–2014

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Virksomhetsidé

Det medisinsk-odontologiske fakultet skal skape ny kunnskap for bedre helse gjennom forskning på høyt internasjonalt nivå. Kunnskapen skal komme samfunnet til gode gjennom utdanning, formidling og innovasjon.

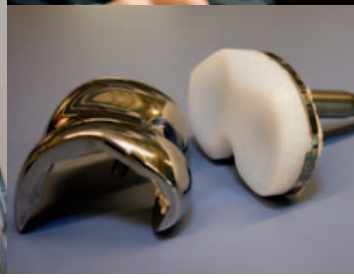

Verdigrunnlag

- Høy etisk standard skal gjenspeiles i alt vår arbeid
- Vår virksomhet skal kjennetegnes av:
  - integritet
  - nysgjerrighet
  - åpenhet
  - entusiasme

Strategiske mål

- Våre studieprogrammer skal være forskningsbaserte, inspirerende og tilpasset samfunnets behov.
- Vår forskning og forskerutdanning skal være nyskapende og av høy kvalitet, og vi skal aktivt rekruttere og videreutvikle fremragende forskere.
- Våre forskningsmiljøer skal formidle kunnskap og være synlige aktører i samfunnsdebatten.
- Internasjonalisering og globale perspektiver skal gjenspeiles i vår forskning og utdanning.
- Vi skal være en initiativrik og ettertraktet samarbeidspartner.

Utdanning

- Våre studieprogrammer skal være forskningsbaserte, av høy kvalitet og utvikle akademisk dannelse.
  - Vi skal arbeide for å få etablert et Senter for fremragende undervisning
- Våre studieprogrammer skal være tilpasset samfunnets behov med hensyn til kapasitet og innhold.
- Vi skal ha studieprogrammer som legger til rette for livslang læring, utvikling av selvstendig kritisk tenkning, evne til beslutningstaking og samarbeid
- Internasjonalisering og utveksling skal være prioriterte virkemidler i studieprogrammene.
- Våre studieprogrammer skal være basert på dokumenterte pedagogiske prinsipper med studentaktiviserende læringsformer, og vi skal rekruttere dyktige undervisere.
- Våre utdanninger skal være anerkjente og kompetansegivende internasjonalt.
- Vi skal styrke eksisterende og premiere utviklingen av gode læringsmiljøer.
- Vi skal rekruttere dyktige og motiverte studenter, og kandidater fra våre utdanninger skal være etterspurte i arbeidsmarkedet.
- Vi vil være en foretrukket utdanningsinstitusjon innenfor våre fagområder.
- Våre utdanninger skal oppnå gode evalueringsresultater.

Forskning

- Vår forskning og forskerutdanning skal preges av nysgjerrighet og nyskapning, holde høy etisk standard og være av høy internasjonal kvalitet.
- Vi skal premiere kvalitet i forskning og forskerutdanning.
- Viktige langsiktige satsingsområder er translasjonsforskning[1] og utvikling av metodologiske kjernefasiliteter[2].
- Vi skal styrke eksisterende og premiere dannelse av ledende forskningsgrupper og nettverk som fremmer internt og eksternt samarbeid, internasjonalisering og forskermobilitet.
  - Vi skal arbeide for at det i planperioden etableres et Senter for fremragende forskning ved fakultetet.
- Vi skal premiere innovasjon og utvikle allianser med næringsliv og andre som kan bidra til kommersialisering av fakultetets forskning.
  - Vi skal arbeide for at det i planperioden etableres et Senter for fremragende innovasjon ved fakultetet.
- Vi skal i planperioden utvikle effektive mekanismer for:
  - rekruttering og videreutvikling av fremragende forskere, veiledere og forskningsledere
  - å sikre bredde i vår forskning
  - å øke ekstern finansiering av vår forskning
  - systematisk evaluering av vår forskning og forskerutdanning

1 Medisinsk, odontologisk og helsefaglig forskning som bruker kunnskap fra grunnforskning, epidemiologisk forskning og prekliniske studier til å utvikle kliniske studier og utprøvninger med den hensikt å frembringe ny kunnskap, og som også omfatter overføring av kunnskap fra grunnforskning, befolkningsbaserte studier, utprøvninger og kliniske studier til å utvikle beste praksis for samfunnet.

2 Felles infrastruktur som skal være tilgjengelig for alle forskere ved fakultetet – som for eksempel: Utstyrsplattformer, registre, biobanker, dyreavdelingene og annet.

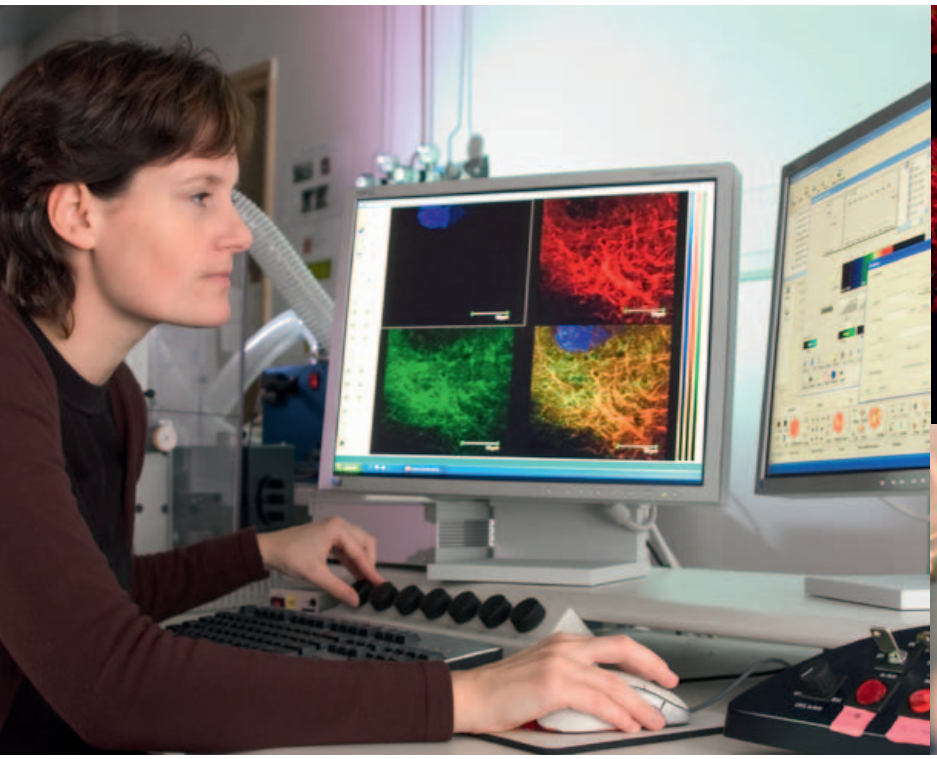

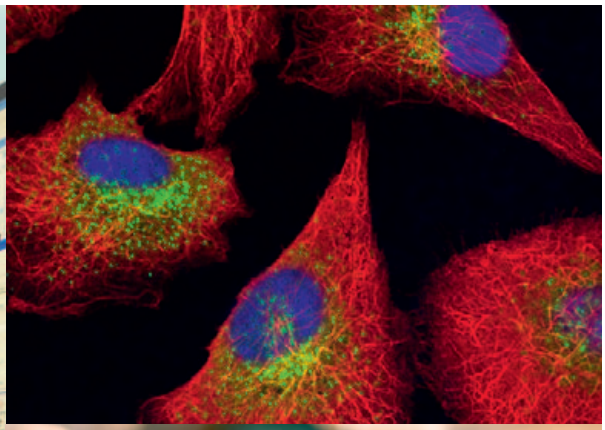

Formidling

- Vi skal ha et aktivt samarbeid med media, og vår formidling skal vekke nysgjerrighet og gi inspirasjon og ny kunnskap.
- Våre studenter og ansatte skal være dagsaktuelle og synlige aktører i samfunnsdebatten.
- Vi skal være en premissleverandør for nasjonale forskningsstrategiske beslutninger og styrke vår internasjonale formidling.
- Vi skal premiere god formidling, styrke UiB og fakultetet som merkevare og fremme vårt miljø som ledende innen utdanning og forskning.
- Vi skal gjennom vår formidling fremme rekruttering av de beste studenter og medarbeidere.

Forholdet til samarbeidspartnere

- Vi skal styrke og videreutvikle samhandlingen med og være en foretrukket samarbeidspartner for
  - kommunene og primærhelsetjenesten
  - universitetssykehusene og de samarbeidende sykehusene i regionen
  - nasjonale læresteder og forskningsinstitusjoner
  - internasjonale utdannings- og forskningspartnere
- Vi skal utvikle en fruktbar dialog med myndigheter, næringsliv og eksterne finansieringskilder for å utvikle felles mål, kontinuerlig samhandling og informasjonsutveksling.

Organisasjon

- Vi skal ha en organisasjonsstruktur som er best mulig tilpasset forsknings-, formidlings- og utdanningsvirksomheten.
- Vi skal ha en organisasjon som skal ha tilstrekkelig fleksibilitet til å kunne endres i takt med faglige behov og som fasiliterer strukturer på tvers av tradisjonell faginndeling.
- Vi skal videreutvikle forskningsgrupper som organiserende prinsipp for forskningen
- Vi skal videreutvikle programutvalg som styringsverktøy i undervisningen.
- Vi vil i planperioden evaluere vår organisasjonsstruktur og på denne bakgrunn vurdere tilpasninger av dagens organisasjonsplan.

Ledelse og personalpolitikk

- Våre ledere skal fremme en positiv, involverende organisasjonskultur og stimulere til et produktivt, inspirerende arbeidsmiljø.
- Vi vil prioritere lederutvikling på fakultets-, institutt- og forskningsgruppenivå og legge til rette for kompetanseutvikling for teknisk og administrativt personale.
- Vi skal styrke samhandlingen mellom universitetsnivået, fakultetsnivået og instituttene
- Vi skal rekruttere de beste kandidatene innen alle stillingsgrupper, arbeide for en bedre kjønnsbalanse og styrke den internasjonale mobiliteten.

Administrasjon

- Vi skal ha en effektiv administrasjon med et høyt servicenivå som legger til rette for den faglige virksomheten.
- Vår administrasjon skal ha gode rutiner og systemer og den skal handle i samsvar med regler for offentlig forvaltning.

Grafisk design og utforming
Kommunikasjonsavdelingen, UiB

Foto
iStockphoto: Hovedbilde forside
Paul-Erik Rosenbaum: 2, 3, 4 og 5
Colourbox.no: s. 6
Anne Sidsel Herdlevær: forside, s. 2, 3, 4 og 6
Paul Sigve Amundsen: s. 6
Bakside: Illustrasjon Statsbygg

UNIVERSITETET I BERGEN

Det medisinsk-odontologiske fakultet

www.uib.no/mofa

Det medisinsk-odontologiske fakultet
Postadresse: Postboks 7804, 5020 BERGEN
Besøksadresse: Haukelandsvn. 28
tlf: 55 58 20 86 faks: 55 58 96 82 post@mofa.uib.no

UNIVERSITETET I BERGEN

40/11 i

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep
0030 Oslo

Deres ref	Vår ref	Dato
201003847	2011/2672-IVLO	24.02.2011

Innspill til regjeringens arbeid med nasjonal strategi nanoteknologi

Forskningsmeldingen *Klima for forskning* (St. meld. nr.30 2008-2009) setter en rekke mål for norsk forskning. Norsk forskningspolitikk skal bidra til å løse utfordringer på områdene klima, energi, hav og matsikkerhet.

De generiske teknologiområdene bioteknologi, nanoteknologi og materialteknologi og informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) er alle, sammen med sine tilhørende vitenskapsfelt (såkalt *emerging science and technology*), i sterk utvikling. Forskning og utvikling av generisk teknologi gir betydelige synergieffekter på tvers av fagområder.

En nasjonal strategi for nanoteknologi kan gi sitt bidrag til å møte utfordringene som er omtalt i Forskningsmeldingen. Nye produkter basert på nanoteknologi vil få anvendelse på flere områder inkludert fornybar og miljøvennlig energiproduksjon, IKT, bioteknologi og medisinsk teknologi. FoU på nanoteknologi kan bidra til en ønsket utvikling med etablering av flere høyteknologiarbeidsplasser.
Samtidig representerer innføring og bruk av nanoteknologi og nye materialer basert på nanoteknologi, nye samfunnsmessige og regulatoriske utfordringer blant annet knyttet til helse, miljø og etikk.

Ønsket og behovet for vitenskap, teknologi og innovasjon innen nano-feltet, krever at det bygges et sterkt norsk FoU-miljø i nanovitenskap og nanoteknologi. Kompetanseoppbygging må også inkludere de samfunns- og humanvitenskapelige disipliner som kan bidra til en samfunnsmessig robust utvikling og innføring av nanoteknologi.

Universitetet i Bergen (UiB) ser i denne sammenheng sin primære rolle som aktør i norsk forskning relevant for nanovitenskap- og teknologi. UiB vil derfor i dette innspillet legge vekt på våre forskningsstrategiske råd og perspektiver. Vi kommenterer mere summarisk behovet for en bredere strategi som omfatter hele verdiskapingskjeden så vel som forvaltning og det sivile samfunn. Vi vil likevel understreke viktigheten av nettopp en slik bredere strategi.

Forskningsstrategiske mål og virkemidler

En strategi for nanoteknologi må definere begrepet *nanoteknologi*. Strategien må drøfte hvilket forhold det er mellom begrepene *nanoteknologi, nanovitenskap, konvergerende vitenskaper og teknologier,* og se dette i sammenheng med begrepet *emerging science and technology* som har fått en stadig mer sentral plass i europeisk forskningspolitikk.

Klart definerte begreper er viktige i utarbeidelsen av en nasjonal strategi. Den tidlige historien til nanoteknologi i Norge, og framfor alt norsk forskningspolitikk på området, kan sies å ha vært spesielt preget av en begrepsmessig kopling mellom *nanoteknologi* og *funksjonelle*

Telefon 55 58 00 00
postmottak@uib.no
Internett www.uib.no
Org no. 874 789 542

Universitetsledelsen
Telefon 55 58 20 02
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Museplass 1
Bergen

Saksbehandler
Ivar Lossius
55584995

materialer. I en ny nasjonal strategi vil det være viktig å definere nano-området mere i tråd med den internasjonale utviklingen, som *nanovitenskap og nanoteknologi.*
Nano-området er og vil fortsatt være heterogent, men det er viktig for strategien å ta hensyn til at man ser en gryende framvekst av nanovitenskap som et eget, karakteristisk vitenskapelig felt innen naturvitenskapen: På den ene siden har dette feltet stadig flere nano-spesifikke metoder og eksperimentelle systemer; på den annen side er det et sterkt tverrfaglig felt som bare kan vokse fra en tung basis i naturvitenskapelige disipliner som fysikk, kjemi, informatikk/beregningsvitenskap og molekylærbiologi, og teknologiske disipliner som materialteknologi og medisinsk teknologi, for å nevne noen av de viktigste.

En strategi for nanoteknologi kan derfor ikke ses isolert fra strategiske spørsmål knyttet til grunnleggende naturvitenskapelig forskning og kompetanse. Dette er viktig for utvikling av ny teknologi, men kanskje minst like viktig for innovasjon og innføring og bruk av ny teknologi langs verdiskapingskjeden i et relativt lite land som Norge. Det vil bli et økende behov for arbeidskraft med bred nanovitenskapelig og nanoteknologisk kompetanse.

Et tilleggsmoment her er at fullt innovasjonspotensial neppe virkeliggjøres dersom forskningsfinansiering bindes for sterkt opp til ønsker om å videreutvikle eksisterende produkter. Nettopp i et felt som nanoteknologi er det rimelig å anta at potensialet ofte vil ligge i ny forskning som kan lede til nye produkter og nye og uforutsette løsninger på de samfunnsutfordringene vi står overfor. Dette har implikasjoner for norsk forskningspolitikk på området.

Universitetene kan bidra ved sette som mål å:

- Styrke basal tverrfaglig forskning innen nanovitenskap samt i disipliner relevant for nanoteknologi (fysikk, kjemi, IKT, biologi/medisin, miljø (nano-toksikologi)) på høyt nivå.
- Sikre kompetanseoppbygging ved at nanovitenskap og nanoteknologi får en adekvat plass i curricula og doktorgradsprogrammer.
- Tilrettelegge infrastruktur for nanovitenskapelig og nanoteknologisk forskning og produktutvikling.

For å nå disse målene må satsing på nanoteknologi videreutvikles og styrkes ved å inkludere følgende elementer i en nasjonal strategi for nanoteknologi:

- Sikre nødvendig finansiering av tverrfaglig strategisk programforskning
- Opprette et "FRINANO"-program som kan stimulere nanovitenskapelig grunnforskning..
- Forskning på helse-, samfunns- og miljømessige, regulatoriske, etiske og politiske spørsmål knyttet til utvikling, innføring og bruk av nanoteknologi må inkluderes i en fremtidsrettet strategi.
- Styrke basiskompetanse innen nanovitenskap og nanoteknologi ved å stimulere til et økt samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene.
- Styrke samarbeid om forskning og utvikling ved å allokere ressurser til målrettede nasjonale samarbeidsprosjekter (concerted actions) med deltakelse fra industri/universiteter/instituttsektor.
- I samarbeid med programmet for *Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur* bygge "state of the art" infrastruktur for nanoteknologi ved å etablere et nettverk av nasjonale teknologiplattformer: Der det er hensiktsmessig med en arbeidsdeling for å bygge opp spesialisert kompetanse og forskningsinfrastruktur, og der det er relevant, kvalitetssikrete laboratorier med industristandard. Samtidig er det viktig å påpeke at det trolig er behov for en generell oppskalering av tilgjengeligheten av infrastruktur i

alle kompetansemiljøer, framfor alt ved universitetene. Dette er en konsekvens av at nanovitenskap og nanoteknologi er et relativt nytt forskningsfelt, og at Norge nok ikke har vært i front internasjonalt sett i forhold til investeringer i feltet.

- Sikre ressurser til å delta i internasjonale forskernettverk.
- Norsk deltakelse i internasjonalt samarbeid om forskningsinfrastruktur.
- Styrke samarbeidet for innovasjon og produktutvikling mellom universiteter/institutter/industri gjennom *Brukerstyrte innovasjonsprosjekter (BIP)* og *Kompetanseprosjekter med brukermedvirkning (KMB)*, og økt bruk av næringsphd knyttet til fagområdet. Kvalitetssikre *Brukerstyrte innovasjonsprosjekter* ved bruk av internasjonale evalueringspaneler. Bruke Nano-Forny stipend for å fremme etablering av "spin-off" selskaper.
- Sikre adekvat kompetanse på nanoteknologi ved teknologioverførings-kontorene for å dra nytte av oppfinnelser gjort av universitetsforskere, parallelt med en kvalitetssikring av rutiner ved forskningslaboratorier for å legge til rette for sikring av IPR ved teknologioverføring, teknologiutvikling og kommersialisering.

Nanoteknologi ved Universitetet i Bergen – UiBs bidrag til en nasjonal strategi

Strategi 2005-2010
Nanovitenskap og nanoteknologi har vært et prioritert forskningsområde ved Universitetet i Bergen i forskningstrategi 2005-2010.

Kompetanseoppbygging og forskning.
Bachelorprogram ble etablert i 2007, fulgt av et mastergradsprogram i 2009.
For tiden arbeider 60 vitenskapelig ansatte og studenter på prosjekter knyttet til fagområdet nanoteknologi. Kjernegruppen utgjør åtte forskere og vil økes.

Tverrfaglighet og grunnforskning
Universitetet i Bergen har i utformingen av sitt nano-forskningsområde bevisst strukturert satsingen ved å prioritere tverrfaglig samarbeid for å utvikle forskning på tvers av basale disipliner (fysikk, kjemi, molekylærbiologi og biomedisin). Videre har de humanvitenskapelige aspektene (ved UiB kalt "nano-etikk") blitt integrert i programmet, både i forhold til forskning og utdanning fra bachelor- til doktorgradsnivå.

Infrastruktur
Det er bevilget 70 mill kroner i perioden 2005-2010 til etablering av nano-laboratorier ved UiB (overordnet UiB nano-plattform) med følgende spesialfunksjoner:

- "State of the art" laboratorium for karakterisering av nano-partikler
- "State of the art" laboratorium for bio-nanoteknologi
- Et nytt laboratorium for nano-toksikologi
- Norges mest avanserte laboratorium for nanostrukturfremstilling (med støtte fra Nanomat og Trond Mohn)

Nano-prosjekter bruker også den avanserte infrastrukturen ved *Norwegian Imaging Facility (NOrMiC)* som er etablert som nasjonal teknologi plattform i FUGE-programmet, og UiBs Felleslaboratorium for elektronmikroskopi.

Strategi 2011-2020
Videreutvikling av laboratorier for nanoteknologi er inkludert i planene for det nye *Teknologibygget* ved Universitetet i Bergen.

Forskningsmiljøer ved Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet og Det medisinsk-odontologiske fakultet arbeider med et felles utkast til forskningsstrategi for nano-teknologi ved UiB.

Av andre tiltak kan nevnes:

- Videreføre program for *Nano-biofunctionalised surfaces* med støtte fra Nanomat.
- Finansieringsplan for infrastruktur for *Nano-farmakologi* og *Nano-toksikologi*, med eventuell søknad til *Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur.*
- Prioritere FoU knyttet til energispørsmål i samarbeid med Prototech AS og Ensol AS.
- Basalforskning relatert til atom- og kvanteoptikk planlegges med en ny dedikert laboratoriefasilitet.
- Samarbeid med *The Michelsen Center for industrial Measurement Science and Technology.*

Behovet for en bred strategi for nanoteknologi
Som kommentert ovenfor, er det behov for en bred strategi som har en samfunnsmessig robust utvikling og innføring av nanoteknologi som overordnet mål. Dette er dels et spørsmål om forsknings- og kompetanseutvikling innen de human- og samfunnsvitenskapelige disiplinene som forsker på forholdet mellom nanoteknologi og samfunn (inkludert såkalt ELSA-forskning). Imidlertid er det minst like mye et spørsmål om en strategi for samhandling mellom forskningssystemet, verdiskapingskjeden, forvaltning og det sivile samfunn. Ansvaret for en slik samhandling hviler på alle parter, men spesielt på myndighetene samt spesifikke institusjoner med kompetanse og mandat innen området (universitetene, men også Teknologirådet, De nasjonale forskningsetiske komiteer m.fl.).

UiB vil i denne sammenheng minne om de pågående debattene om rollen til "hard" og "myk" styring og om det er behov for egen lov- eller forskriftsregulering av nanoteknologi. En nasjonal strategi bør tematisere disse spørsmålene, blant annet i forhold til forurensning, helse og arbeidsmiljø, men også forbrukerrettigheter, merking av produkter med mer. UiB vil ikke forskuttere konklusjoner på noen av disse feltene; her trengs det åpenbart mer forskning og utredning, også på det juridiske feltet.
UiB vil peke på at en nasjonal implementering av *EUs Code of Conduct for Responsible Nanosciences and Nanotechnologies* kan bidra til å sikre en bærekraftig forskning og utvikling for dette teknologiområdet.

Vi foreslår derfor at:

- Den nasjonale strategien bør identifisere *EC Code of Conduct for Responsible Nanosciences and Nanotechnologies* som ett av de primære instrumenter for myk styring.
- En nasjonal strategi for nanoteknologi må foreslå konkrete tiltak for å implementere dette instrumentet i norsk forskning og innovasjon, inkludert norsk forskningspolitikk på området.

Avsluttende merknader – organisering av nasjonalt samarbeid om nanoteknologi.
Bygging og vedlikehold av en nødvendig infrastruktur for forskning og utvikling i nanoteknologi er ressurskrevende og vil kreve nasjonalt samarbeid og arbeidsdeling. Samtidig må tilgang til kompetent personell styrkes ved at nanoteknologi får en adekvat plass i curricula og doktorgradsprogrammer ved utdanningsinstitusjonene.

Universitetet i Bergen vil vise til de gode resultatene som er oppnådd i FUGE-programmet med etablering av nasjonale teknologiplattformer. Innføring av konseptet "nasjonale

plattformer" har stimulert til økt nasjonalt samarbeid om bioteknologisk- og biomedisinsk forskning. Universitetene har samtidig gjennom arbeidsdeling redusert kostnadene for å bygge infrastruktur og implementere ny forskningsmetodikk. Etablering av gode nasjonale samarbeidsrelasjoner styrker mulighetene for en aktiv norsk deltakelse i internasjonale programmer for kompetansebygging og utvikling av forskningsinfrastruktur.

Det ligger etter UiBs syn vel til rette for å etablere et nasjonalt nanoteknologi-konsortium med deltakelse fra eksisterende fagmiljøer. Konsortiets hovedoppgaver vil være å sikre tilgang til nødvendig infrastruktur for forskning og utvikling på fagområdet, og et nasjonalt samarbeid om utdanningsprogrammer. Etablering av et slikt konsortium bør skje i nær dialog mellom universiteter og høgskoler, instituttsektor, Norges forskningsråd og industripartnere.

Med hilsen

Sigmund Grønmo
rektor

Kari Tove Elvbakken
universitetsdirektør

Kopi
Det humanistiske fakultet
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Det medisinsk-odontologiske fakultet

O-sak
40/11

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Institutt for kirurgiske fag
Institutt for klinisk odontologi
Institutt for samfunnsmedisinske fag
Senter for farmasi
Institutt for indremedisin
Institutt for biomedisin
Gades institutt
Institutt for klinisk medisin
Senter for internasjonal helse

Referanse	Dato
2011/3201-TOMI	02.03.2011

Masteravtale for alle masterprogram ved MOF

Vedlagt følger ny standard masteravtale som gjelder for masterprogram ved Det medisinsk-odontologiske fakultet, godkjent i Studieutvalget (SU) i møte 26. januar 2011. Avtalen gjelder for alle masterprogram.

Avtalen er utarbeidet i Mastergruppen ved fakultetet som består av studiekonsulenter fra instituttene. Utkastet har vært på høring i programutvalgene og innspillene er innarbeidet i det utkastet som Studieutvalget godkjente i møtet 26. januar 2011.

Instituttene bes benytte den nye avtalen ved opptak av nye masterstudenter.

Den nye avtalen vil bli oversatt til engelsk i løpet av vårsemesteret.

Ved spørsmål, ta kontakt med Torunn Valen Mikalsen på e-post torunn.mikalsen@mofa.uib.no

Vennlig hilsen

Kim Ove Hommen
studiesjef

Torunn Valen Mikalsen
seniorkonsulent

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det medisinsk-odontologiske fakultet
Telefon 55582086
Telefaks 55589682
post@mofa.uib.no

Postadresse
Postboks 7804
5020 Bergen

Besøksadresse
Jonas Lies vei 79
Bergen

Saksbehandler
Torunn Valen Mikalsen
55586632

Avtale for mastergradsstudium
Det medisinsk-odontologiske fakultet
Universitetet i Bergen

Studieprogram:	
Studentens navn:	
Studiestart:	

Del I: Generelle bestemmelser
Underskrives av: student og leder av Programutvalg

Del II: Veiledningsavtale
Underskrives av: student, instituttleder ved studentens arbeidssted og studentens veileder.

Del III: Milepælsplan (planlagt studieprogresjon) – [redacted]
Underskrives av: student, studentens veileder og leder av Programutvalg

Del I, II og III signeres i ett eksemplar.

Del I Generelle bestemmelser

1. Avtaleparter
Avtalen inngås mellom student og programutvalg for <.....>, Det medisinsk-odontologiske fakultet, i samsvar med "Fellesreglement for alle studieprogram ved Det medisinsk-odontologiske fakultet" § 6a. Avtalen skal inngås ved oppstart av mastergradsstudiet. Dette er en forutsetning for å beholde studieplassen.

2. Formål og forutsetninger
Masterstudiet skal gi en innføring i forskningsarbeid gjennomført innenfor fastlagte tidsrammer.

Avtalen skal klargjøre plikter og rettigheter under mastergradsstudiet.

Det er en forutsetning for å inngå avtalen at studenten er opptatt til mastergradsstudiet.

Avtalen skal inngås ved oppstart av mastergradsstudiet. Dette er en forutsetning for å beholde studieplassen.

3. Avtaleperiode
Avtalen gjelder for normert studietid, det vil si 4 semester for heltidsstudenter, 2 semester for studenter på Integrert masterprogram i farmasi og 6 semester for studenter på Masterprogram i farmasi for reseptarer.

Det kan avtales deltidsstudium med tilsvarende forlenging av avtaleperioden. Samlet total studietid (avtaleperiode) kan likevel ikke overstige det som tilsvarer 50 % studier pr. semester over hele studiet, det vil si 8 semester.

4. Endringer i avtalen
Forlengelse av avtalen gis bare etter søknad og forutsetter at det er inngått en gjensidig forpliktende ferdigstillingsplan. En slik plan må foreligge senest en måned før normert tid utløper. Forlengelse behandles av programutvalget og innvilges kun ved gyldig grunn fastsatt i Felles reglement for alle studieprogram ved Det medisinsk- odontologiske fakultet §6a.

Endringer i avtalen med hensyn til heltid/deltid behandles av programutvalget.

5. Permisjon fra mastergradsstudiet/utsatt studiestart
Studenten kan søke programutvalget om permisjon fra mastergradsstudiet.

Permisjoner kan innvilges på grunnlag av "Fellesreglement for alle studieprogram ved Det medisinsk-odontologiske fakultet" § 10.

Permisjoner regnes ikke inn i studietiden.

6. Forskningsetikk og kildebruk
Studenten plikter å etterleve de forskningsetiske prinsipper som gjelder for fagområdet. Disse er framfor alt nedfelt i Forskningsetiske retningslinjer for medisinsk og helsefaglig forskning, gitt av Den nasjonale forskningsetiske komité for medisin og helsefag, men også andre retningslinjer der disse kommer til anvendelse.

Studenten har plikt til å lære hvilke regler som gjelder for henvisning til kilder av ulike slag i skriftlige arbeider (se UiB sin internettside "Bruk av kilder i skriftlige arbeider ved Universitetet i Bergen").

Fagmiljøet har plikt til å gi den veiledning som trengs for å lære seg god forskningsetikk og kildebruk.

Plagiat i innleveringer eller i masteroppgaven kan regnes som fusk i henhold til Lov om universiteter og høyskoler, og kan føre til annullering av eksamensresultatet, stryk på oppgaven og eventuelt utestenging fra studieprogram og utvisning fra universitetet.

7. Semesterregistrering
Studenten skal hvert semester registrere seg og betale semesteravgift med unntak for eventuelle permisjonsperioder. Heltid/deltid skal registreres i samsvar med inngått avtale. Eventuelle endringer i heltid/deltid skal avtales før det kan gjøres endringer ved registreringen. Manglende registrering kan innebære at avtalen oppheves.

---

8. Signering

Denne avtalen inngås for studium på □ heltid □ deltid ___% ,

og gjelder for følgende periode .....semester 20..... - .....semester 20.....

Bergen, den .....

..... student

..... leder for programutvalget

---

9. Endringer i avtalen

Avtalen er endret på følgende punkter i samsvar med pkt 4.

Endringer i heltid/deltid fra □ heltid □ deltid ___ % til _____

Endringer i avtaleperiode til _____

Bergen, den .....

..... student

..... leder for programutvalget

Del II Veiledningsavtale

1. Avtaleparter
Del II inngås mellom student og instituttleder ved det instituttet hvor hovedveileder har sitt arbeidssted. Studentens veiledere underskriver også del II.

Ved mer enn én veileder skal fordeling av ansvar klargjøres mellom veilederne. Delingen settes til 25/75, eller 50/50 avhengig av om det er én hovedveileder og biveileder eller to likestilte veiledere. Det skal normalt ikke være mer enn to veiledere per student.

2. Studiested
Instituttet som studenten får sin veiledning ved (studentens arbeidssted dersom flere involverte institutt) skal sørge for at studenten har tilgang til kontorplass/lesesalsplass, laboratorier og annen nødvendig infrastruktur i den perioden avtalen gjelder.

3. Veiledningens omfang og art
Masterstudenter ved fakultetet har rett på minimum **40 veiledningstimer** individuelt eller i grupper i løpet av studiet. For studenter på Integrert masterprogram i farmasi gjelder minimum 30 veiledningstimer og på manuell terapi 20 veiledningstimer.

Veileder(e) skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstilling for oppgaven, litteratur, faglig innhold, arbeidsopplegg, HMS-rutiner og fremdriftsplan. Veileder(e) plikter å ta imot og drøfte utkast med studenten. Dette skal normalt skje ved frammøte, men andre former kan avtales. Veiledningen skjer ved behov og skal fordeles mest mulig jevnt utover avtaleperioden. Veileder(e) skal føre oversikt over veiledningen for å holde seg orientert om framdrift i kandidatens arbeid og vurdere dette i forhold til arbeidsplanen.

Studenten plikter å holde veileder(e) orientert om sitt arbeid. Dette gjelder også praktiske forhold som er viktige for framdriften av mastergradsprosjektet.

Forholdet mellom student og veileder skal være i tråd de etiske retningslinjene for forholdet mellom student og veileder ved Universitetet i Bergen (Regelsamling for UiB", kapittel 4.4.1):

1. *Kollegiet understreker betydningen av å sikre gode samarbeidsforhold mellom veileder og student og ønsker å forhindre at studenter og tilsatte blir utsatt for seksuell trakassering.*

2. *Veileder og student skal vise respekt for hverandres personlige integritet og ikke opptre på en måte som virker krenkende.*

3. *Det påhviler veileder å sørge for den nødvendige profesjonelle distanse i veilednings- og undervisningssammenheng.*

4. *Dersom det oppstår et seksuelt forhold mellom veileder og student, skal det formelle veiledningsforhold opphøre.*

5. *Studenten skal kunne skifte veileder når han/hun føler seg utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet.*

6. *Ved seksuell trakassering/uønsket seksuell oppmerksomhet skal studenten kunne henvende seg til en særskilt utpekt instans. Inntil videre skal studenten kunne henvende seg til likestillingsrådgiveren.*

7. *Kollegiet forutsetter at standardavtalene for veiledning på mastergrads- og doktorgradsnivå suppleres med prinsippene omtalt ovenfor. Disse innarbeides i informasjonsmateriell til studenter og tas med i arbeidet for bedret studiekvalitet.*

4. Endringer i veiledningsforholdet

Det er grunn til å vurdere endringer i veiledningsforholdet dersom forholdet mellom student og veileder utvikler seg i strid med de etiske retningslinjene for veiledning (jf. 3.), eller dersom partene ikke oppfyller sine forpliktelser overfor hverandre.

Både veileder(e) og student kan be om at veiledningsavtalen blir endret eller opphevet. Studenten og veileder forplikter seg gjensidig til å underrette den annen part dersom det oppstår problemer med å overholde avtalen.

Prinsipper for oppfølging og ansvarsfordeling:

a) Programutvalg i samarbeid med veiledende institutt

Dersom en av partene finner at avtalen ikke blir tilfredsstillende overholdt, skal det gis melding om dette til programutvalget, som sammen med partene – inkludert leder for veiledende institutt – vil vurdere om veiledningsforholdet skal endres eller avsluttes. Veiledende institutt forplikter seg, så langt det går, å finne ny veileder til studenten i tilfeller hvor programutvalget finner dette tilrådelig.

b) Forventning til veiledere

Oppnevnte biveiledere og hovedveileder har sammen et ansvar for å bidra til å finne en alternativ løsning.

c) Programutvalg i samarbeid med administrativt institutt

Dersom det ikke er mulig for partene å opprettholde avtalen, er det opp til instituttet som administrerer masterprogrammet å utpeke ny veileder i samarbeid med programutvalget.

Personlige motsetninger mellom student og veileder kan tas opp med programutvalgets leder eller administrativt ansvarlig (studieveileder) på programmet.

Studenten kan ikke gjøre veileder(e), institutt, programutvalget eller universitetet ansvarlig for resultatet av sin utdanning.

5. Publisering av resultater fra mastergradsoppgaven

Veileder skal ha rett til å publisere resultater fra mastergradsoppgaven sammen med studenten. Studenten skal normalt stå som førsteforfatter dersom publikasjonen omfatter resultater kun fra mastergradsoppgaven, dersom ikke studenten har publisert dataene innenfor en periode på tre år, bortfaller studentens rettigheter til dataene. Inneholder publikasjonen resultater fra en eller flere mastergradsoppgaver, eller fra annen forskning, skal normalt studenten(e) være medforfatter(e).

6. Rettigheter til data

Denne avtalen kan inneholde presiseringer av rettigheter, eventuelt med begrensninger til eksterne data som er gjort tilgjengelig for studentene. Dette må gjøres i form av vedlegg. Instituttenes regler når det gjelder å levere inn egensamlet eller lånt materiale på forskriftsmessig måte kan også inngå i dette punktet.

7. Signering

Student (blokkbokstaver)	
Fødselsdato	
Sted og dato	Sign.

Studentens arbeidssted (jfr. punkt 2., del II – der hvor studenten har sitt daglige virke)

Instituttleder ved studentens arbeidssted (blokkbokstaver)	
Sted og dato	Sign.

Veileder (blokkbokstaver)	Veileder (blokkbokstaver)
Arbeidsgiver	Arbeidsgiver
Kontaktinformasjon	Kontaktinformasjon
%-andel ansvar	%-andel ansvar
Sted og dato	Sted og dato
Sign.	Sign.

Del III Milepælsplan (planlagt studieprogresjon) *- forslag for masterprogrammet i medisinsk biologi*

1. Avtaleparter
Avtalens del III inngås mellom student og veileder(e), og skal godkjennes av leder for programutvalg.

2. Oppfølging knyttet til veiledningen (kan variere fra program til program)
Fremdriftsrapport skal leveres 3 ganger i løpet av masterstudiet:
1. februar, 1. oktober og 1. februar påfølgende år. Dette gjelder både student og veileder.

I løpet av arbeidet med masteroppgaven må studentene holde to presentasjoner (progress). Her er det forventet at veileder(e) er tilstede.

3. Foreløpig tittel og/eller kort beskrivelse av masteroppgavens mål:

4. Tidsplan
Studiet frem til mastergraden er basert på ..... % studieinnsatsprogresjon.

Innlevering av masteroppgaven: 1. juni, 20..... (innleveringsdato kan variere på ulike program).

Dersom avvik fra ordinær studieprogresjon, fyll ut her:

5. Signering

Bergen, den .....

..... student

..... veileder

..... veileder

Planen for arbeidet med masteroppgaven er godkjent:
Bergen, ... dato leder for programutvalget

Vedlegg til avtale for mastergradsstudium

Punktene i vedlegget omhandler oppnevning av eksamenskommisjon, eksamensadministrasjon og fordeling av resultatmidler.

1. Eksamenskommisjon/rekruttering av sensorer
Veiledende institutt/veileder rekrutterer ekstern sensor. Ved starten av hvert semester hvor det skal avholdes mastergradseksamen, vil studieadministrasjonen for studieprogrammet kontakte de samarbeidende instituttene for å få en oppdatert liste med aktuelle eksterne sensorer for bedømming mastergradsoppgaver og – eksamene. Listen må inneholde navn, adresse, personnummer og kontonummer for utbetaling av sensorhonorar. Dersom det er behov for å oppnevne nye sensorer vil dette bli gjort av studieadministrasjonen for studieprogrammet etter anmodning fra det veiledende instituttet.

2. Avsluttende eksamensadministrasjon
Studieadministrasjonen for studieprogrammet sørger for all eksamensadministrasjon for avsluttende mastergradseksamener. Avsluttende mastergradseksamen organiseres og gjennomføres etter interne rutiner ved institutt/for programmet. Dette gjelder også dersom masterprosjektet gjennomføres ved en ekstern institusjon.

3. Fordeling av resultatmidler
Resultatmidlene fordeles 25/75 mellom henholdsvis instituttet som administrerer studieprogrammet og instituttene som veileder studenten, resultatmidlene til veiledende institutter fordeles i henhold til det som er avtalt i punkt 7 i veiledningsavtalen. Resultatmidlene blir utbetalt direkte fra fakultetet til instituttene. Det er instituttet som administrerer masterprogrammet som har ansvar for å melde inn fordeling av midler til fakultetet. Det enkelte institutt kan vedta ordninger for forskuttering av midler til sine forskningsgrupper/ansatte.

4. Oppbevaring av masteravtalen
Masteravtalen oppbevares ved det instituttet som administrerer masterprogrammet. Studenten og veiledende institutter skal ha kopi av avtalen.

UNIVERSITETET I BERGEN

40/11K

Fakulteter, Bergen Museum, institutter og sentre

Referanse
2011/2911-KEL

Dato
25.02.2011

Årlig lønnsrevisjon - Overholdelse av regelverket

I den ordinære, årlige lønnsrevisjonen ved Universitet i Bergen, har Riksrevisjonen gjort oppmerksom på at det er utbetalt ordinær timelønn (C-tabellen) for arbeid som er utført utover 100 % stilling. Dette er ikke i tråd med regelverket.

Riksrevisjonen har videre funnet at det er utbetalt sensorhonorar for universitetets egne tilsatte. Det skal ikke utbetales honorar ved sensur innenfor egen institusjon. For sensorer som er tilsatt og lønnet av universitetet, forutsettes det at arbeidet hører inn under tjenestepliktene.

Det innskjerpes at slike utbetalinger ikke skal finne sted, og lønnskontoret vil avvise utbetalinger som omtalt ovenfor.

Dette vil være gjeldende for arbeid utført etter 1. mars 2011

Sigmund Grønmo
rektor

Kari Tove Elvbakken
universitetsdirektør

Kopi:
Personal- og organisasjonsavdelingen
Økonomiavdelingen

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Universitetsledelsen
Telefon 55 58 20 01/02
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Muséplass 1
Bergen

Saksbehandler

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

40/11 L)

Institutt for klinisk odontologi
Institutt for kirurgiske fag
Institutt for klinisk medisin
Institutt for biomedisin
Institutt for samfunnsmedisinske fag
Senter for internasjonal helse
Institutt for indremedisin
Gades institutt

Referanse	Dato
2011/2864-GEA	24.02.2011

Til instituttene ved instituttleder og administrasjonssjef
Vedlagt følger kriterier for søknad om brofinansiering.
Det er kort frist for å kunne fremme denne saken i neste styremøte.
Brev i ePhorte kommer på fredag førstkommende.
Vi ser fram til mange gode søknader på sterke kandidater!
med beste hilsen fra fakultetsledelsen

Midlertidig finansiering av nye professorstillinger - brofinansiering
I budsjett for 2011 er det satt av 3 mill til brofinansiering av professorstillinger på instituttnivå. Tiltaket er innført etter meldt behov fra fagmiljøene for å kunne rekruttere svært kompetente kandidater til professorstillinger tidligere. Midlene er tenkt å inngå i en forsterket innsats for fakultetets langsiktige rekrutteringsbehov i vitenskaplige toppstillinger.

Kriterier for brofinansieringsmidler:

- Instituttene må begrunne behovet for stillinger ut fra strategiske valg og forskningsmessige behov og vise til hvordan stillingene er tenkt å inngå i øvrige primæroppgaver som er undervisning og formidling ved fakultetet.
- Brofinansiering er i hovedsak tenkt for å kunne rekruttere sterke kandidater med en internasjonal portefølje. Ved rekruttering av internasjonale kandidater på et høyt internasjonalt nivå vil fakultetet kunne delfinansiere en startpakke.
- Det skal tilsettes i fast professorstilling (50 % til 100 %).
- Brofinansieringen dekker maksimalt 2 års lønn med sosiale kostnader for stillingen.
- Instituttet ivaretar de andre forpliktelsene utover brofinansieringen som maksimalt er 2 års lønn inkludert sosiale kostnader knyttet til stillingen, altså ingen driftsmidler.
- Instituttene må vise at det er budsjettmessig dekning for stillingen når brofinansieringen løper ut. Dette må dokumenteres med langtidsbudsjett over 5 år hvor også forventede avganger synliggjøres.
- Instituttene fremmer hver en samlet prioritert liste. Dersom instituttene fremmer felles behov for stilling (er) vil dette øke mulighetene for tildeling.

Frist for å søke om brofinansiering er fredag 4. mars 2011.

Synnøve Myhre
Ass.fakultetsdirektør

Ørjan Hauge
Økonomisjef

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det medisinsk-odontologiske fakultet
Telefon 55582086
Telefaks 55589682
post@mofa.uib.no

Postadresse
Postboks 7804
5020 Bergen

Besøksadresse
Jonas Lies vei 79
Bergen

Saksbehandler
Gerd Bjåstad Arntsen
55586072

Kopi
Synnøve Myhre
Ørjan Hauge

40/11 m)

PROFESSOR (20%) FØRSTEAMANUENSIS (20%)
KNYTT TIL FORSKARUTDANNINGA

Ved Universitetet i Bergen, Det medisinsk-odontologiske fakultet, er det ledig ei mellombels stilling som professor (20%)/førsteamanuensis (20 %) som koordinator ved fakultetet. Stillinga gjeld for ei periode på fem (5) år. Dersom det ikkje melder seg søkjarar som har professorkompetanse, kan det verte tilsett førsteamanuensis. Stillinga vert knytt til det institutt som er naturlig ut frå den tilsette sin forskingsprofil.

Fakultetet har over tid hatt ei stor auke i talet på doktorgradskandidatar, med over 90 avlagde doktorgrader i 2010. Dette stiller store krav til god organisering av forskarutdanninga ved fakultetet, samt krav til system for god fagleg og administrativ oppfølging av doktorgradskandidatane.

Fakultetet har etablert eit Programutval for forskarutdanninga med eigen leiarfunksjon (programutvalsleiar) for kursdelen av forskarutdanninga. Forskarutdanninga ved fakultetet er organisert delvis gjennom forskarskolar som fagmessig er etablert på eit institutt på tvers av fleire institutt. Fakultetet vil vidareutvikle organisering av forskarskolane opp mot universitetets evaluering av disse i 2011.

Rekrutteringstiltaket Forskarlina vart etablert for medisinarstudentar i 2002. Frå og med 2010 er også odontologistudentane inkludert i eit koordinert opplegg mellom forsking og studiar for å kome tidleg i gang med ein forskarkarriere.

Den som vert tilsett vil saman med prodekanus, leiar av Programutval for forskarutdanninga og leiar av forskarlina utgjere den faglege leiinga av forskarutdanninga ved fakultetet og vil saman med Forskingsadministrativ seksjon arbeide for vidareutvikling av forskarutdanninga ved fakultetet.

Det vil verte lagt vekt på røynsle i rettleiing av forskarrekruttar og koordinering av forskingsaktivitet, leiing av forskingsprosjekt, og røynsle frå forskingsstrategisk arbeid. Det vil vidare verte lagt vekt på dokumentert vilje og evne til samarbeid.

Ein stillingsomtale med nærare presisering av ansvarsområde, særlege plikter og andre tilhøve som det vert lagt vekt på ved tilsetjinga, kan ein finna på internett:

Utfyllande opplysningar om stillinga kan ein få ved å vende seg til prodekanus Robert Bjerknes, robert.bjerknes@mofa.uib.no tlf:

Den som vert tilsett må ha norsk doktorgrad eller tilsvarande kompetanse. Det blir vidare kravd dokumentert vitskapleg kompetane i samsvar med kompetansekrav for vitskaplege stillingar ved Det medisinsk-odontologiske fakultet.

Den som vert tilsett pliktar å ta del i undervisning og eksamen etter dei studieordningane som gjeld til einkvar tid og utan godtgjersle å rette seg etter dei endringane som gjennom lov måtte bli vedtekne om fagkrins, pensjonsordning og aldersgrense.

Undervisningsspråket er til vanleg norsk.

Professor vert løna etter lønssteg 70-75 (kode 1013), i lønsregulativet til staten.
Førsteamanuensis vert løna etter lønssteg 59 (kode 1011/lønsramme 24.3) i lønsregulativet til

staten ved tilsetjing og vidare opprykk skjer etter tenesteansiennitet. For særleg kvalifiserte søkjarar kan det verte aktuelt å vurdere høgare løn.

Kvinner vert særskilt oppmoda om å søkje. Dersom dei sakkunnige finn at fleire søkjarar har tilnærma like kvalifikasjonar, vert reglane om kjønnskvotering i Personalreglementet for vitskaplege stillingar følgde.

Den statlege arbeidsstyrken skal i størst mogleg grad spegle mangfaldet i folkesetnaden. Det er difor eit personalpolitisk mål å få ei balansert alders- og kjønnssamansetjing og rekruttere personar med innvandrarbakgrunn. Personar med innvandrarbakgrunn vert oppmoda om å søkje stillinga.

Universitetet i Bergen nyttar utvida offentleg dokumentinnsyn ved tilsetjing i vitskaplege stillingar. Opplysningar om søkjaren kan bli gjort offentlege sjølv om søkjaren har oppmoda om ikkje å bli ført på søkjarlista. Dersom oppmodinga ikkje blir teken til følgje, skal søkjaren varslast om dette.

Den som vert tilsett må rette seg etter dei retningslinene som til kvar tid gjeld for stillinga.

Søkjarar må nemne dei vitskaplege arbeida eller delar av arbeida som det skal leggjast særleg vekt på ved vurderinga. Desse bør ikkje vere fleire enn 15 publikasjonar for professor og 10 publikasjonar for førsteamanuensis. Søknaden må innehalde oversyn over vedlegg som dokumenterer søkjaren sine pedagogiske kvalifikasjonar.

Send søknad og CV som inneheld fullstendig oversyn over utdanning og tidlegare verksemd elektronisk via lenke på denne sida "Søk på jobben".

Søkjarane må sende inn tre eksemplar av vitskaplege arbeid - trykte eller utrykte - som dei ønskjer at det skal takast omsyn til ved vurderinga og ei liste over desse i fire eksemplar med opplysning om kvar dei er offentleggjort. Dei vitskaplege arbeida skal vere nummererte og sortert i tre bunkar, og skal saman med fire kopiar av vitnemål og attestar sendast til Det medisinsk-odontologiske fakultet, postboks 7804, 5020 Bergen, innan ein månad etter søknadsfristen.

Søknadsfrist: XX.XX.2011

Søknaden skal merkast: XX/XXXX

STILLINGSOMTALE FOR PROFESSOR II (20%) FØRSTEAMANUENSIS II (20%) KNYTT TIL FORSKARUTDANNINGA

Ved Universitetet i Bergen, Det medisinsk-odontologiske fakultet, er det ledig ei mellombels stilling som professor II (20%)/som koordinator av forskarutdanninga for ein periode på fem (5) år. Om det ikkje melder seg søkjarar som har professorkompetanse, kan det verte aktuelt å tilsetta førsteamanuensis II (20%). Stillinga vert knytt til det institutt som er naturlig ut frå den tilsette sin forskingsprofil.

Informasjon om forskarutdanninga fins på fakultetet sine internettsider: http://www.uib.no/mofa/forskning/forskerutdanning-ved-det-medisinsk-odontologiske-fakultet

Den som vert tilsett i stillinga skal saman med prodekanus ha ansvar for koordinering av forskarutdanninga.

Arbeidet krev motivasjon og entusiasme for forskarrekruttering, oppfølging og rettleiing av doktorgradskandidatar og interesse for utviklingsarbeid. Kjennskap til og interesse for fakultetet sitt forskarutdanningstilbod, ulike forskingsmiljø og ulike forskingsmetodar vil vere nyttig for å lukkast i stillinga.

Den som vert tilsett kan få ansvar for å vidareutvikle god organisering av forskarutdanninga ved fakultetet, samt ansvar for å utvikle system for god fagleg oppfølging av doktorgradskandidatane.

Den som vert tilsett skal kunne halde fram med si eiga forsking knytt til det fagmiljøet og instituttet som er naturleg og ønskjeleg. Undervisningsspråket er til vanleg norsk. Det blir kravd at den som blir tilsett, kan undervise på norsk eller eit anna skandinavisk språk innan to år etter tilsetjinga.

Den som vert tilsett, må ha pedagogisk basisutdanning, men søkjarar som ikkje fyller dette kravet ved tilsetjinga, får tilbod om opplæring og må dokumentere at utdanninga er fullført innan eit år etter dato for tilsetjinga. Fristen er to år for den som ved tilsetjinga ikkje meistrar eit skandinavisk språk.

Ein viser til dei generelle reglane ved universitetet om at innanfor si normale arbeidsplikt og faglege kompetanse kan den som vert tilsett også bli pålagt undervisning, rettleiing og eksamensarbeid utanfor den organisasjonseininga stillinga er knytt til.

Universitetsstyret understrekar at pedagogiske kvalifikasjonar skal tilleggjast reell vekt ved tilsetjing i vitskapelege topp- og mellomstillingar. Søkjarane må dokumentere sine eigne pedagogiske kvalifikasjonar. Dette kan til dømes gjerast ved innsending av :

- prov for gjennomført pedagogisk utdanning
- evalueringsrapportar av søkjaren si undervisning
- oversyn og undervisningsomfang og -nivå
- oversyn over hovudfags- og doktorgradsrettleiing og resultat
- mottekne studentprisar
- eigne pedagogiske publikasjonar

- eigne undervisningskompendium og undervisningsmateriell
- rapportar som syner deltaking i prosjekt knytt til utvikling av undervisning, så som alternative undervisningsformer, rettleiing og læringsmiljø

40/11 n)

UNIVERSITETET I BERGEN
Universitetsdirektøren

Fakultetene
UiB Global

Referanse
2007/8648-MOR

Dato
23.02.2011

Revidering av strategi for bærekraftig utvikling

Finansdepartementet har i forbindelse med revisjon av strategi for bærekraftig utvikling slik den er presentert i Nasjonalbudsjettet 2008, bedt om innspill på enkelte avgrensede områder.

Vi viser for øvrig til departementets brev, som oversendes til orientering og for eventuelle innspill innen 15.03.11.

Kari Tove Elvbakken

Hilde Hvidsten Bretvin

Kopi:
Forskningsadministrativ avdeling

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55 58 20 01
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Muséplass 1
Bergen

Saksbehandler
Hilde Hvidsten Bretvin
55582020
hilde.bretvin@kollsek.uib.no

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Adressater i henhold til vedlagte liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	JP	.02.2011

Revidering av strategi for bærekraftig utvikling

Regjeringen har besluttet å revidere strategi for bærekraftig utvikling. En vil be om skriftlige innspill fra organisasjoner m.v. med særlig kompetanse/interesse for spørsmål knyttet til bærekraftig utvikling. Det vil i løpet arbeidet med revideringen også bli innkalt til møte. Dette brevet sendes ut til en utvidet adressatliste i forhold til Møteplassen for bærekraftig utvikling.

Den nåværende strategien ble presentert i Nasjonalbudsjettet 2008. Strategien består av følgende elementer:

- En redegjørelse for sentrale langsiktige mål for miljø- og ressursforvaltning og økonomisk og sosial utvikling.
- De prinsipper Regjeringen følger i politikkutformingen for å nå disse målene.
- En årlig rapportering av oppfølgingen av strategien i nasjonalbudsjettene. Rapporteringen gir både et bilde av utviklingen i forhold til målene på de hovedområdene som dekkes av strategien og av de tiltak som er iverksatt eller planlegges iverksatt for å understøtte en bærekraftig utvikling.

I tråd med Brundtland-kommisjonens syn legger bærekraftstrategien vekt på en forvaltning av de samlede ressurser (realkapital, menneskelig kapital og naturkapital) som ivaretar dagens generasjoners velferd uten å gå på bekostning av framtidige generasjoners behov. I miljø- og ressursforvaltningen vektlegger bærekraftstrategien langsiktige og mulig irreversible forhold knyttet til klima, biologisk mangfold og miljøgifter. I tillegg legger strategien vekt på utjevning av levekår.

Bærekraftstrategien trekker opp overordnede prinsipper for politikken på syv hovedområder:

Postadresse
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersg. 40

Telefon
22 24 90 90
Org. nr.
972 417 807

Økonomiavdelingen
Telefon 22 24 45 03/13
Telefaks 22 24 95 09

1. Internasjonalt samarbeid for bærekraftig utvikling og bekjempelse av fattigdom.
2. Klima, ozonlaget og langtransporterte luftforurensninger.
3. Biologisk mangfold og kulturminner.
4. Naturressurser.
5. Helse- og miljøfarlige kjemikalier.
6. Bærekraftig økonomisk og sosial utvikling.
7. Samiske perspektiver i miljø- og ressursforvaltningen.

Strategien følges opp årlig i et eget kapittel i nasjonalbudsjettet om utviklingen på de syv hovedområdene og om viktige tiltak som er gjennomført eller som foreslås i budsjettet. Det er utviklet et sett med atten indikatorer for å følge utviklingen på de syv hovedområdene, og Statistisk sentralbyrås årlige oppdatering av indikatorene utgjør en sentral referanse i Regjeringens rapportering i nasjonalbudsjettet.

Rammeverket i den någjeldende strategien vil i hovedsak bli videreført. Det legges opp til at revideringen denne gangen blir en mer avgrenset prosess, og en ber i denne sammenheng spesielt om innspill på følgende områder:

A. Vurdering av om rapporteringen og indikatorer gir et dekkende bilde av utviklingen på sentrale områder ut fra ny kunnskap.
B. Dekkes sentralforvaltningens behov for en samlet framstilling av spørsmål knyttet til en bærekraftig utvikling på en hensiktsmessig måte?

Vurderingene skal ta utgangspunkt i rapporteringen om strategi for bærekraftig utvikling i kapittel 7 i Nasjonalbudsjettet 2011
http://www.statsbudsjettet.dep.no/upload/Statsbudsjett_2011/dokumenter/pdf/stm.pdf

I tillegg ber en om innspill til:

C. Drøftingen av problemstillinger knyttet til utvikling av indikatorer for måling av livskvalitet, jf. avsnitt 3.7 i Nasjonalbudsjettet 2010.
http://www.statsbudsjettet.dep.no/upload/Statsbudsjett_2010/dokumenter/pdf/stm.pdf

Fristen for innspill er 28. mars 2011. Det bes om at innspillene sendes elektronisk til postmottak@fin.dep.no

Med hilsen

Knut Moum e.f.
Ekspedisjonssjef

Jan Arnulf Persson
Spesialrådgiver

Adressater 14. februar 2011

Akademikerne	akademikerne@akademikerne.no
Bellona	*info@bellona.no*
Bergen kommune	postmottak@bergen.kommune.no.
Bærekraftig Verdiskaping	jeanett.bergan@klp.no
CICERO senter for klimaforskning	admin@cicero.uio.no; pal.prestrud@cicero.uio.no
CMI	cmi@cmi.no
Csr/Etheco Nettverk for samfunnsansvar:	cornelia@etheco.no
Den norske kirke	hans.jurgen.schorre@kirken.no
Den Norske Turistforening	info@turistforeningen.no
Det norske skogselskap	info@skogselskapet.no
Det Norske Veritas	DNV.Corporate@dnv.com
Direktoratet for samfunnsikkerhet og Beredskap:	postmottak@dsb.no
Econ Pöyry	oslo.econ@poyry.com
Finansnæringens Hovedorganisasjon	fnh@fnh.no
Forbrukerrådet	post@forbrukerradet.no
Forum for utvikling og miljø ;	forumfor@forumfor.no
Framtiden i våre hender	fivh@fivh.no; arild@framtiden.no
Friluftslivets fellesorganisasjon	Post@frifo.no
Grong kommune '	erik.seem@grong.kommune.no; 'kirsti.haagensli@grong.kommune.no'
Grønn hverdag:	tone@gronnhverdag.no
Handelshøyskolen BI	info@bi.no
	info@hsh-org.no; 'a.lindseth@hsh-org.no'; S.Monsvold@hsh-org.no
Idébanken	idebanken@idebanken.no; 'kai.armann@idebanken.no'; mads@idebanken.no;
Initiativ for etisk handel	info@etiskhandel.no
Klima og forurensningsdirektoratet	postmottak@klif.no
Kirkens nødhjelp	as@nca.no
Kommunenes Sentralforbund	ks@ks.no
Landsorganisasjonen	lo@lo.no; 'anne-beth.skrede@lo.no'
Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner: :	lnu@lnu.no
Natur og Ungdom	info@nu.no
Naturviterne	post@naturviterne.no; 'ms@naturviterne.no';
Norges Automobil-Forbund	;jan.johansen@naf.no; 'hakon.glomsaker@naf.no'; 'christina.bu@naf.no

Norges Bondelag:	bondelaget@bondelaget.no
Norges Fiskarlag	fiskarlaget@fiskarlaget.no
Norges Forskningsråd	post@forskningsradet.no
Norges Handelshøyskole	nhh.postmottak@nhh.no
Norges Naturvernforbund	naturvern@naturvern.no; 'lh@naturvern.no'; 'bard.lahn@naturvern.no'
Norges Rederiforbund	post@rederi.no
Norsk Industri	post@norskindustri.no
Norsk institutt for naturforskning:	firmapost@nina.no
NTNU	postmottak@adm.ntnu.no; 'ragnhild.lofthus@ntnu.no'
Næringslivets Hovedorganisasjon;	firmapost@nho.no; 'petter.h.brubakk@nho.no' dag.aarnes@nho.no'
Oppegård kommune	postmottak@oppegard.kommune.no
Os kommune, Østerdalen	postmottak@os.kommune.no
Oslo kommune	postmottak@byradsavdelingene.oslo.kommune.no
Partnerforum, UiO	partnerforum@admin.uio.no
Redd barna:	grete.vandvik@reddbarna.no;
Riksantikvaren	postmottak@ra.no
Runde miljøsenter	nilsroar@rundecentre.no
SABIMA	rune.aanderaa@sabima.no
Sametinget	samediggi@samediggi.no
Samisk høgskole	postmottak@samiskhs.no
Senter for utvikling og miljø	k.a.stolen@sum.uio.no
Statistisk sentralbyrå	ssb@ssb.no
StatoilHydro	statoil@statoil.com
Stavanger kommune	postmottak@stavanger.kommune.no
Storebrand	ivc@storebrand.no; 'e6m@storebrand.no'
Teknisk- naturvitenskapelig forening	post@tekna.no; kaare.rygg.johnsen@tekna.no
Telenor	Mai.Oldgard@telenor.com; 'erlend.bjortvedt@telenor.com'; 'frode.meltzer@telenor.com';
Transportbedriftenes Landsforening	tl@transport.no
Tromsø kommune	postmottak@tromso.kommune.no
Trondheim kommune	postmottak@trondheim.kommune.no
Unio	post@unio.no
Universitetet for miljø- og biovitenskap	postmottak@umb.no
Universitetet i Bergen	post@uib.no
Universitetet i Oslo	postmottak@admin.uio.no';e.k.kaurstad@admin.uio.no'; g.d.aarnes@admin.uio.no;
Universitetet i Tromsø	postmottak@uit.no
Vennskap nord-sør	jan@vennskap.no;
Vestlandsforsking	info@vestforsk.no; fek@vestforsk.no caa@vestforsk.no
WWF Norge	info@wwf.no
ZERO	zero@zero.no

40/11 0)

UNIVERSITETET I BERGEN
Universitetsdirektøren

Fakultetene
Bergen Museum, Administrasjonen
Universitetsbiblioteket

Referanse
2011/2401-MOR

Dato
23.02.2011

Innspill til EU-kommisjonens grønnbok om fremtidig europeisk forskningsprogram

Kunnskapsdepartementet har i forbindelse med EU-kommisjonens offentliggjøring av sitt framtidige forskningsprogram bedt om synspunkter og kommentarer til utvalgte problemstillinger fra EU-kommisjonens melding som universitetet mener det bør legges særlig vekt på.

Vi viser for øvrig til departementets brev og ber om innspill innen 1.04.11.

Forskningsadministrativ avdeling vil deretter samordne uttalelsene og utarbeide forslag til høringsuttalelse fra Universitetet i Bergen.

Kari Tove Elvbakken

Hilde Hvidsten Bretvin

Kopi
Forskningsadministrativ avdeling

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55 58 20 01
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Muséplass 1
Bergen

Saksbehandler
Hilde Hvidsten Bretvin
55582020
hilde.bretvin@kollsek.uib.no

UNIVERSITETET I BERGEN
Universitetsdirektøren

0-Kopi.
40/11 P

Fakultetene
Studentparlamentet

Referanse	Dato
2011/2138-MOR	01.03.2011

Høring - Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR)

Kunnskapsdepartementet sendte Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring til høring 26.01.2011. Rammeverket beskriver det formelle norske utdanningssystemet i sin helhet, med syv nivå. Kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning er inkludert i det nasjonale rammeverket med nivåene fem, seks og syv (Delrammeverk for høyere utdanning). Rammeverket for høyere utdanning ble som kjent fastlagt av departementet 20.3.2009. For universitetene er nivåbeskrivelsene under nivå fem av spesiell betydning fordi kompetansenivået til våre begynnerstudenter beskrives der.

Nivåene skal senere relateres til EUs European Qualifications Framework for Lifelong Læring. Arbeidet med rammeverket er en nasjonal videreføring av Bologna-prosessens kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning og EUs European Qualifications Framework for Lifelong Learning (EQF). Rammeverket er utarbeidet av en bredt sammensatt interessentgruppe fra arbeidslivets representanter, til utdanningssystemets sakkyndige.

Som kjent bygger kvalifikasjonsrammeverkene på en beskrivelse av forskjellige nivåer i et utdanningssystem. Beskrivelsene uttrykkes i formuleringer om hvilke kunnskaper, ferdigheter og kompetanse en kandidat som oppnår et nivå skal ha. Nivåene bygger på hverandre slik at et høyere nivå omfatter implisitt læringsutbyttekravene også fra de lavere nivåene.

Vi ber om eventuelle kommentarer innen 1.04.2011.

Kari Tove Elvbakken

Hilde Hvidsten Bretvin

Kopi: Studieadministrativ avdeling

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55 58 20 01
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Muséplass 1
Bergen

Saksbehandler
Hilde Hvidsten Bretvin
55582020

UNIVERSITETET I BERGEN
Universitetsdirektøren

40/11 9

Det samfunnsvitskaplege fakultet
Det medisinsk-odontologiske fakultet
Det psykologiske fakultet

Referanse
2011/3437-HIB

Dato
08.03.2011

Høyring - Planprogram for regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland 2012 - 2024.

Hordaland fylkeskommune har i brev dagsett 28.02.2011 sendt over forslag til planprogram. Vi syner til planframlegget og ber om at dei fråsegna fakulteta vil gi, blir sendt direkte til Hordaland fylkeskommune med kopi hit. Fylkeskommunen sin frist er 10.04.

Venleg helsing

Kari Tove Elvebakken

Hilde Hvidsten Bretvin

Kopi:
Forskingsadministrativ avdeling

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55 58 20 01
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Muséplass 1
Bergen

Sakshandsamar
Hilde Hvidsten Bretvin
55582020

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

Regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland

2012 – 2024

Utkast til planprogram februar 2011

Innhald

1. Innleiing 2
1.1. Folkehelse og folkehelsearbeid 3
2. Formål 3
3. Formelle rammer 4
3.1. Statlege føringar 4
3.2. Regionale føringar 4
4. Utfordringar og innhald i planen 5
4.1. Helse- og levekårsutfordringar 5
4.2. Samordning og organisering av folkehelsearbeidet 6
4.3. Forslag til avgrensing og innhald i planen 7
5. Organisering, medverknad og framdrift 8
5.1. Organisering 8
5.2. Medverknad 9
5.3. Framdrift 10
6. Kjelder 11
7. Vedlegg1: Føringar for folkehelsearbeidet 12

1. Innleiing

Folkehelsearbeid er eit nasjonalt og regionalt satsingsområde med høg prioritet. Dei overordna måla med arbeidet er fleire leveår med god helse i befolkninga som heilskap og reduserte helseforskjellar mellom sosiale lag, etniske grupper, kvinner og menn.

Fylkeskommunen har eit særskilt ansvar for regional utvikling og skal medverke til ei god utvikling i Hordaland. Fylkestinget vedtok i desember 2010 den regionale planstrategien "Hordaland skaper verdiar 2010 – 2012". Med planstrategien ønskjer fylkeskommunen å leggje til rette for organisert samarbeid om utfordringane i regionen. Planstrategien framhevar folkehelsearbeidet som eitt av fem utfordringsområde, og regional plan for folkehelsearbeidet er ein av planane som er vedtekne starta gjennom denne.

Fylkesutvalet vedtok i august 2010 å starte arbeidet med å utvikle regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland. Bakgrunnen for vedtaket er forankra i dei føringar som finst for folkehelsearbeidet, gjennom "Lov om fylkeskommuners oppgaver i folkehelsearbeidet" og fylkesrådmannen sine utgreiingar om saka der han uttalte at "med bakgrunn i dei føringar som fins for folkehelsearbeidet, skort på planforankring og etterlysing av organisering og forankring av arbeidet både frå politikarar og samarbeidspartar" så er det eit behov for å starta eit planarbeid.

Arbeidet blir gjort slik plan- og bygningslova krev det med utvikling av eit planprogram i forkant av arbeidet med sjølve planen. Planprogrammet gjer greie for formål, formelle rammer, utfordringar, tema, organisering, medverknad og framdrift i utviklinga av ein ny regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland. Visjon, mål og strategiar for arbeidet må forankrast i alle aktuelle plan- og styringssystem både i fylkeskommunen og i kommunane der dette er relevant. Tiltaka som følgjer av planen, skal medverke til fleire gode leveår i befolkninga og til reduserte helseforskjellar mellom sosiale lag, etniske grupper og kjønn. Når planen får status som regional plan, blir han regionen sitt grunnlag for å utforme mål, strategiar og verkemiddel for folkehelsearbeidet og vil vere retningsgivande for kommunane og statlege verksemder i deira folkehelsesatsing. Det er også på grunnlag av denne planen vi inviterer frivillige organisasjonar og andre private aktørar til samarbeid.

Planen skal ha fokus på folk sine ressursar framfor fokus på avgrensingar. Systematisk og langsiktig folkehelsearbeid kan skape grunnlag for framtidsretta verdiskaping, nyskaping og utvikling og ei befolkning med høg livskvalitet.

Vi er inne i ei brytningstid for folkehelsearbeidet. Lovfesting av fylkeskommunens oppgåver frå 1. januar 2010, samhandlingsreforma og framlegg til ny folkehelselov, ny lov for helse- og omsorgstenestene og ein ny helse- og omsorgsplan bidrar til å endre rammevilkåra for folkehelsearbeidet. Planprosessen tek sikte på å inkludere dei nye føringane undervegs.

Brei medverknad i planprosessen er ein kritisk suksessfaktor for resultatet. Difor vil vi involvere politikarar, kommunetilsette, partnarar frå Partnarskap for folkehelse i Hordaland, statlege institusjonar, og representantar frå frivillige organisasjonar og ulike befolkningsgrupper i planprosessen.

1.1. Folkehelse og folkehelsearbeid

Folkehelsearbeid er definert som "... samfunnets totale innsats for å opprettholde, bedre og fremme folkehelsen. I dette ligger nødvendigheten av å styrke verdier som gir det enkelte individ og grupper muligheter for ansvar, delaktighet, solidaritet, mestring og kontroll over eget liv og situasjon" (NOU 1998:18).

Samfunnets innsats skal retta seg mot å styrkje faktorar som fremjar helsa, reduserer faktorar som medfører helserisiko og vernar mot ytre helsetruslar. Vidare skal folkehelsearbeidet bidra til jamnare sosial fordeling av faktorar som har innverknad på helsa, både negative og positive.

Folkehelsearbeidet er sektorovergripande og omfattar tiltak på tvers av samfunnsektorane. For å lukkast må ein arbeide med å skape gode oppvekst- og levekår, eit samfunn som legg til rette for sunne levevanar, fellesskap, likeverd, sjølvstende, tryggleik, berekraft og deltaking. Folkehelsearbeidet omfattar alle arenaer der folk bur, arbeider og lever sine liv.

Folkehelsearbeid inkluderer både helsefremjande og førebyggjande arbeid. Det siste er ofte definert som arbeid som tek sikte på å hindre, utsetje eller lindre sjukdom eller skade. Tiltaka er ofte individretta. Helsefremjande arbeid tek sikte på å byggje opp under faktorar som gjev god helse for samfunnet som heilskap, og som gjer enkeltpersonar i stand til å ta kontroll over forhold som verkar inn på helsa. Det skisserast fem hovudstrategiar for å nå målet: Å byggje opp helsefremjande politikk, skape støttande miljø, styrkje handlingsromet i lokalmiljøet, utvikle personleg dugleik og reorientere helsetenesta i helsefremjande retning (Helsedirektoratet 1987).

2. Formål

Regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland skal bidra til langsiktig og systematisk arbeid som fører til fleire gode leveår i befolkninga og til utjamning av sosiale helseskilnader.

Viktige element i dette blir å

- Sikre at kunnskap om helsetilstand og sentrale påverknadsfaktorar vert lagt til grunn for lokale og regionale planar og tiltak.
- Vidareutvikle folkehelsearbeidet som lokalt og regionalt satsingsområde.
- Forankre folkehelsearbeidet i alle sektorar og politikkområde.
- Sikre at folkehelsearbeidet blir inkludert i relevante plandokument.
- Klårgjere organiseringa av arbeidet.
- Utvikle mål og strategiar for folkehelsearbeidet.
- Få oversikt over og utvikle verktøy for arbeidet.

Regional plan for folkehelsearbeidet skal leggjast til grunn for kommunal, regional og statleg planlegging, verksemd og tiltak. Gyldig planvedtak vil forplikta lokale og regionale aktorar til å følgje opp og gjennomføra planen og slik vert det enklare å prioritere og løyse oppgåvene. Planen vil få økonomiske konsekvensar for mange sektorar. Regional plan for folkehelsearbeidet skal følgjast opp med ein årleg rullerande handlingsplan.

3. Formelle rammer

Folkehelsearbeidet er tverrsektorielt og regulert av ei rekkje lover, stortingsmeldingar, nasjonale strategiar og regionale planverk. Her vert kun dei sektorovergripande omtala, mens andre blir oppsummerte her og sist i dokumentet.

3.1. Statlege føringar

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningslova) bidreg til forankring av folkehelsearbeid og universell utforming i plan- og styringsdokument. Lova krev at all planlegging skal fremje befolkninga si helse og motverke sosiale helseforskjellar. I lova vert samanhengen mellom det fysiske miljøet og folks helse framheva. I § 3-1.f. Oppgåver og myndigheit i planlegginga, står det at vi skal: "fremme befolkningens helse og motvirke sosial helseforskjeller samt bidra til å forebygge kriminalitet". God samfunnsplanlegging er avgjerande for å styrkje folkehelsa og verne folk mot sjukdom.

Lov om fylkeskommunars oppgåver i folkehelsearbeidet gir fylkeskommunen ansvar for det sektorovergripande folkehelsearbeidet. Det inneber og ansvar for å stø opp under arbeidet i kommunane. I tillegg får fylkeskommunen ansvar for å ha oversikt over helsetilstanden i fylket. Ikkje minst gjeld det overvaking av utviklingstrekk som kan skape eller halde oppe sosiale helseforskjellar. Lova presiserer at folkehelsearbeidet skal inngå som del av regional utvikling og planlegging i tillegg til å prege eiga tenesteyting og forvalting.

Lov om kommunehelsetenester regulerer kommunane sin innsats i det førebyggjande og helsefremjande arbeidet. I formålsparagrafen står det at helsetenesta skal fremje folkehelse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold i tillegg til å førebyggje og behandle sjukdom og lyte. I framlegget til ny folkehelselov blir ansvaret for folkehelsearbeidet flytta frå helsetenestene til kommunen sjølv. Lova vert innlemma i ny folkehelselov og ny lov om helse- og sosiale tenester frå 2012.

Andre viktige føringar

- St.meld. nr 47 (2008–2009) Samhandlingsreformen. Rett behandling – på rett sted – til rett tid.
- St.meld. nr. 20 (2006–2007) Nasjonal strategi for å utjevne sosiale helseforskjeller.
- St.meld. nr. 16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge.

3.2. Regionale føringar

Gjeldande regionale planar har innverknad på planarbeidet. Dei viktigaste planverka for folkehelsearbeidet er

- Regional planstrategi Hordaland skaper verdiar 2010 – 2012.
- Fylkesdelplan. Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2008 – 2012.
- Fylkesdelplan. Deltaking for alle – Universell utforming 2006 – 2009.
- Handlingsplan for trafikksikring i Hordaland 2006 – 2010 (gjeldande sektorplan).
- Strategiplan for vidaregående opplæring 2006 – 2010 (rullerast).
- Fylkesplan for Hordaland 2005 – 2008 (forlenga inntil vidare).

4. Utfordringar og innhald i planen

Planen skal utformast i tråd med utfordringar fylket står overfor, og dei overordna måla og innhaldet i planen skal spegla dette.

Regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland skal erstatte Handlingsprogram for folkehelse 2007 – 2008, forlenga ut 2009. Oppsummeringa av handlingsprogrammet viste at det har vore gjennomført mange ulike tiltak på område som fysisk aktivitet, kosthald, arealbruk, røyk og rus, arbeids- og skolemiljø. Dei fleste av tiltaka vart valde ut frå satsingsområda til fylkeskommunen og Fylkesmannen, og i mindre grad ut frå kva som er utfordringane i kommunane. Erfaringar frå handlingsprogrammet vert vidareført i planarbeidet.

4.1. Helse- og levekårsutfordringar

Hordaland er det tredje største fylket i Noreg med om lag 480 000 innbyggjarar. Fylket er prega av stor geografisk og demografisk variasjon. Vi har 33 kommunar, og det er store variasjonar til dømes på Modalen med omlag 360 innbyggjarar samanlikna med Bergen med over 258 000.

Trivsel, meistring og god livskvalitet er grunnlaget for god helse. Det er mange forhold som truar desse, til dømes svak deltaking i sosiale nettverk, dårlege bustader, mangel på arbeidsplassar, helseskadeleg samferdsel og manglande skulegang. Vi må sjå på helseforskjellar med grunnlag i individuelle og sosiale forhold, inntekt og utdanning for å nemne nokre. Utdanning og inntekt er mest avgjerande for helsa. Å få alle barn og unge gjennom grunn- og vidaregåande skule er difor noko av det viktigaste vi kan gjere for å betre folkehelsa. Unge som fell utanfor arbeidsmarknaden, fører til tap av arbeidskraft, redusert livskvalitet for den enkelte og store kostnader for samfunnet.

Arealbruk som reduserer forureining, gir betre trafikktryggleik og fremjar gode sosiale strukturar og gode bustadområde, er viktig for folkehelsa. Utbyggingspress i byar og tettstader kan gå ut over kvaliteten og omfanget av gode uteområde. Vilkåra for å drive fysisk aktivitet i kvardagen må leggjast til rette for alle grupper av befolkninga. Arbeidet med å sikre grønstruktur og tilgjengeleg friluftsområde må få større plass i samfunns- og arealplanlegginga. Kravet til universell utforming av ute- og inneområde er og sentralt i denne samanhengen. I tillegg må vi sjå på kva effektar klimaendringar kan ha på helsa.

Fylkesbarometeret er ei enkel framstilling av tilhøve i Hordaland. Barometeret viser at Hordaland er eit miniatyr-Noreg, eit gjennomsnittsfylke eller litt betre enn gjennomsnittet på dei fleste område. Dette kan likevel gje eit feil bilete av dei utfordringane kommunane våre står andsynes. Hordaland har kommunar som ligg heilt i landstoppen når det gjeld folkevekst og kommunar som ligg heilt på botnen av lista. Store barnekull etter krigen, auka velstand, mindre spedbarnsdød og generelt betre helse i befolkninga har gjort befolkninga eldre. I 2030 vil 17 prosent av oss vere over 67 år. Dei kommunane som slit med nedgang i folketalet, er også dei som har den høgaste gjennomsnittsalderen.

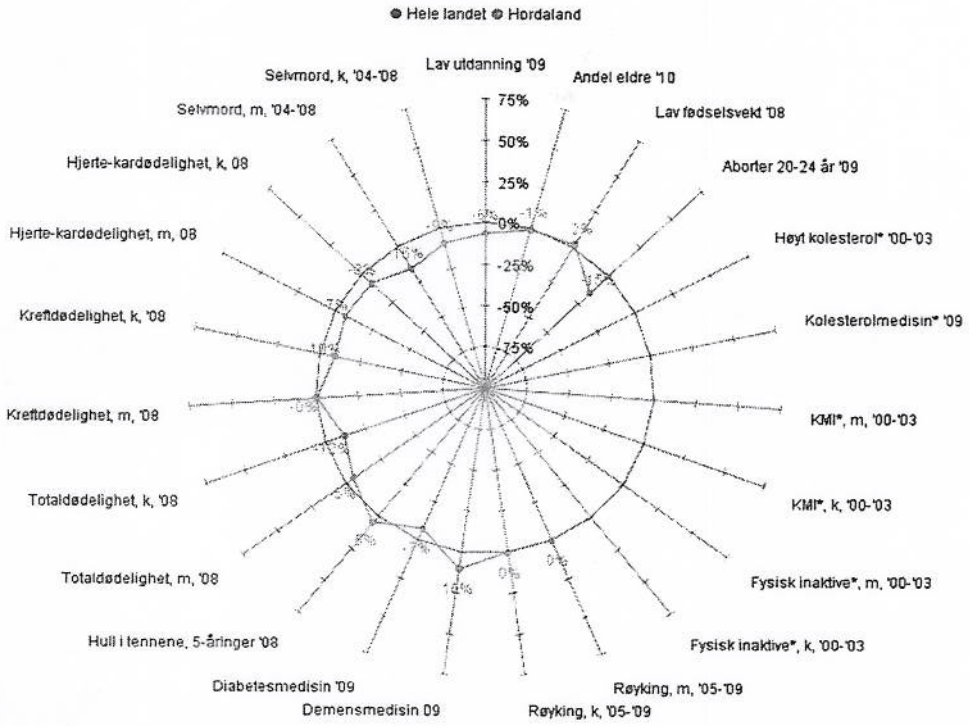

http://www.norgeshelsa.no/fylkesbarometer/

Somme kommunar har utvikla verktøy for å kartleggje helsetilstanden til innbyggjarane sine. Levekårsundersøkinga til Bergen kommune (2008) er den største og blir brukt som grunnlag for politiske vedtak om fordeling av ressursar. Odda kommune er med i internasjonalt nettverk av helsekommunar og har undersøkt helsetilstand og miljøforhold i kommunen (Norgesprofilen 2007). Fleire andre kommunar har undersøkt helsa i grupper av befolkninga.

Vi har likevel ikkje godt nok kunnskapsgrunnlag for heile fylket. Det meste av det eksisterande datagrunnlaget gjeld negative konsekvensar av helseforhold som sjukdom og død. Opplysningar om sjølvopplevd helse og trivsel finst det mindre av. Arbeidet med å innhente oversikt over helsetilstanden og faktorar som påverkar denne, er allereie i gang og vert utvikla vidare i planperioden. Det kjem truleg statlege føringar for kva dette arbeidet skal innehalde. Det kan også kome krav om gjennomføring av befolkningsundersøking.

4.2. Samordning og organisering av folkehelsearbeidet

I tillegg til utfordringar knytt til kunnskap om befolkninga si helse og faktorar som innverkar på den, så har vi utfordringar knytt til innhald og organiseringa av folkehelsearbeidet.

Folkehelsearbeid er både eit eige fagområde og ein del av eller eit aspekt ved andre ansvarsområde, til dømes helsetenester, opplæring, arbeid, bu og nærmiljø, sosial integrering, samferdsel, friluftsliv, kultur, idrett, gang- og sykkelstiar og tilgang på rein luft og naturområde. Dette set store krav til regional og fylkeskommunal samordning.

Samhandlingsreforma peikar på behovet for samarbeid og organisering av helsetenester i kommune- og spesialisthelsetenestene. Reforma gjeld dels overføring av oppgåver frå spesialist- til primærhelsetenesta, men omfattar og korleis kommunane skal arbeide med

helsefremjande og førebyggjande tiltak utanfor helsetenestene. I høyringsutkastet til den nye folkehelselova står det at lova skal medvirke til en samfunnsutvikling som styrker folkehelsa og utjevner sosiale skilnader i helse og levekår. Lova skal avklare ansvar og oppgåver samt gi kommunar og fylkeskommunar et verktøy for å møte framtidas helseoppgåve. Lova forpliktar nasjonale og regionale helsemyndigheiter til å understøtte fylkeskommunar og kommunar i folkehelsearbeidet.

Arbeidet i kommunane skjer i eiga tenesteyting, i samfunnsplanleggingа og for nokre kommunar gjennom partnarskap for folkehelse. Partnarskap for folkehelse er ein del av utviklingsarbeidet og tek sikte på å bidra til systematisk, langsiktig og forpliktande samarbeid mellom fylkeskommunen, Fylkesmannen, kommunane, frivillige organisasjonar andre regionale og lokale organisasjonar, og verksemder. Målet er å oppnå synergi i arbeidet. Førebels er partnarskapsarbeidet lite utvikla i Hordaland. Vi har heller ikkje full oversikt over heile folkehelsearbeidet i fylket og kva behov det er for kompetanseheving for å kunne oppnå måla.

Både lovforandringane som er varsla i samhandlingsreforma og arbeidet med partnarskap for folkehelse krev at ei vidare utvikling av organisering, innhald og fokusområde må inngå som eit viktig element i planarbeidet.

4.3. Forslag til avgrensing og innhald i planen

Planen skal først og fremst fokusere på område og tiltak der fylkeskommunen, kommunane, statlege og frivillige aktørar på regionalt nivå har verkemiddel til å gjere noko med. Dette kan dreie seg om både om økonomiske, juridiske og pedagogiske verkemiddel.

I tråd med utfordringane krystalliserer det seg ut nokre område som bør prioriterast i ein regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland

- Politisk og administrativ forankring i regionen, fylkeskommunen og kommunane.
- Organisering, innhald og prioritering i partnarskap for folkehelse.
- Folkehelsesatsing som del av kommunalt og fylkeskommunalt utviklingsarbeid.
- Helsefremjande samfunnplanlegging med fokus på: arealbruk/planlegging, samferdsel og transport, utvikling av livskraftige og helsefremjande lokalsamfunn og universell utforming.
- Faktorar som påverkar helse: oppvekstmiljø, kultur og fritid, sosiale nettverk, arbeid og arbeidsforhold.
- Livsstilsfaktorar: fysisk aktivitet, kosthald, tobakk og rus, psykisk helse.

5. Organisering, medverknad og framdrift

5.1. Organisering

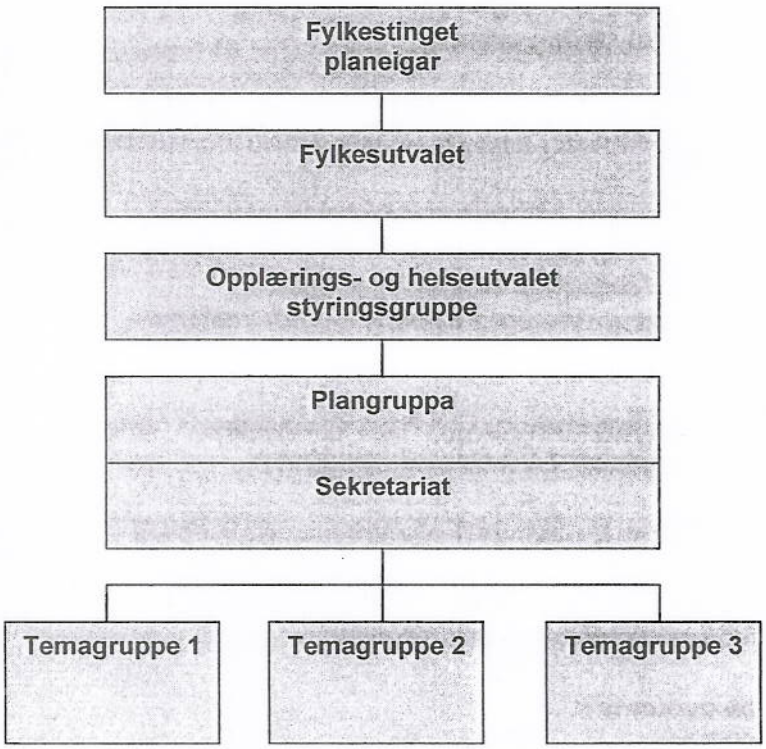

Fylkestinget har vedteke oppstart av planarbeidet, og vedtek endeleg plan etter høyring. Fylkestinget utnemner saksordførar.

Saksordførar: Saksordførar er Hans Otto Robberstad. Saksordførar følgjer planarbeidet orienterer i ulike politiske organ og deltek i plangruppa

Fylkesutvalet vedtek planprogrammet og planen og sender dei på høyring.

Opplærings- og helseutvalet er styringsgruppe for arbeidet. Samtidig er folkehelsearbeidet tverrsektorielt, og difor vil alle utvala bli orienterte om arbeidet undervegs.
Utvalet skal

- Gje innstilling til fylkesutvalet om planprogram, planforslag og planvedtak.
- Fylgje planarbeidet gjennom meldingar, orienteringar og deltaking i planmøter.
- Gje politiske styringssignal og mandat til plangruppa.
- Foreslå mindre endringar i framdrift og planprogram etter behov.

Plangruppa består av omlag ti personar frå Hordaland fylkeskommune, Fylkesmannen, kommunane, frivillige organisasjonar, kunnskapsinstitusjonar og Helse Bergen.

Plangruppa skal
- Koordinere arbeidet.
- Gje innspel til struktur og planlegging av planprosessen.
- Bestille utgreiingar frå temagrupper og oppretter nye grupper ved behov. Gruppa står fritt til å bestille innspel frå personar, grupper, organisasjonar eller andre verksemder.
- Fastsetje møteplassar, førebu og gjennomføre medverknadsprosessar.
- Vurdere og førebu innspel til regional plan og strategiar for folkehelsearbeidet.
- Rapporterer jamleg til styringsgruppa.

Gruppa står fritt til å invitere interne og eksterne personar til å foreslå ulike emne, aktuell kunnskap, problemstillingar og utfordringar i planprosessen eller assistere på møteplassar.

Sekretariat. Utviklingsseksjonen er sekretariat for arbeidet og skal
- Utarbeide planframlegg og prosessnotat som vert lagt fram til plangruppa.
- Leie og koordinere det daglege arbeidet med planen.
- Sette opp møte, ta hand om møteinnkallingar og skrive referat.
- Førebu og gjennomføre medverknadsprosessar.

Temagrupper vert utpeikte etter behov og vert breitt samansette. Vi legg opp til minst to fellessamlingar med alle gruppene for å samordne innsatsen.
Temagruppene skal
- Utgreie saksområde etter tinging frå plangruppa og gje tilråding til denne.
- Bidra med faglege innspel til planen.
- Bidra til å konkretisere mål, visjon, prioriteringar, tiltak på område og gje innspel til indikatorar for kunnskapsgrunnlaget på området.

Døme på moglege temagrupper er
1. Partnarskapsarbeidet.
2. Helsefremjande samfunnsplanlegging.
3. Levekår og levevanar.

Parallelt med planarbeidet vil behov for kartlegging av helsetilstanden og faktorar som påverkar denne bli vurdert og innhenting av data starta opp. Innhentinga er ei føresetnad før utvikling av ein god plan. Arbeidet blir gjort i samarbeid med seksjon for analyse, utreiing og dokumentasjon (AUD).

5.2. Medverknad

Folkehelseomsyn famnar breitt, då arbeidet inneber innsats på tvers av sektorar og på ulike arenaer. Det er difor viktig å skape engasjement for arbeidet og hente innspel frå mange hald, slik at mange får vere med å påverke planprosessen. Vi vonar at Hordaland si befolkning vil engasjere seg og komme med innspel til planen. Difor legg vi til rette for både formelle og uformelle møtestader i tillegg til den formelle høyringa av planen.

Kommunane er den viktigaste arenaen for folkehelsearbeidet og dei skal involverast i alle fasar av prosessen og med representasjon i alle gruppene.

Frivillige organisasjonar gjer ein viktig del av folkehelsearbeidet og er difor viktige samarbeidspartnarar i planprosessen.

Møteplassar for medverknad.
Vi vurderer behovet for møteplassar undervegs i dialog mellom plangruppa og temagruppene. Vi tek sikte på å nytte planlagde møteplassar når det er mogleg, til dømes seminar og konferansar, og skape nye møteplassar når det trengst.

Vi vurderer følgjande møteplassar for medverknad
- Møte i eigen organisasjon
- Dialogkonferanse
- Høyringskonferanse
- Partnarskapsmøte
- Oppretting av blogg om arbeidet

Døme på viktige grupper å diskutere med og innhente innspel frå kan vere grunnskolelevar, elevar i vidaregåande skole, eldre (eldreråd), menneske med nedsett funksjonsevne, tilsette i kommunehelsetenesta, planleggjarar, kulturarbeidarar, ordførarar, rådmenn, NAV (-brukarar og -tilsette) og andre planen får følgjer for.

5.3. Framdrift

2011 - 2012	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun
Politisk handsaming av planprogrammet i OPHE + FU																	
Høyring av planprogrammet																	
Planprogram Vedtak																	
Planarbeid, medverknadsprosessar																	
Politisk handsaming og høyring																	
Politisk saksgang **Vedtak i Fylkestinget**																	

6. Kjelder

Interne befolkningsoppsummeringar og analysar i Hordaland fylkeskommune http://www.hordaland.no/Hordaland-fylkeskommune/Regional-utvikling/Kart-og-statistikk/Hordaland-i-tal/ .

Helsedirektoratet (1987) Ottawa charteret om helsefremmende arbeid. Oslo: Helsedirektoratet: IK-2233

Levekår og helse i Bergen 2008 https://www.bergen.kommune.no/bk/multimedia/archive/00039/ Levekårsrapport_2008_39005a.pdf .

Meisfjord, J., et.al. (2007) Norgesprofilen 2007. Befolkningsundersøkelse om helsetilstand og miljøforhold. NOU 1998:18

Statistisk sentralbyrå (www.ssb.no), http://www.norgeshelsa.no/fylkesbarometer/

7. Vedlegg1: Føringar for folkehelsearbeidet

Lista er ikkje uttømmande.

Lover

- Lov om friluftslivet
- Lov om tannhelsetenesta
- Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).
- Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven)

Stortingsmeldingar

- St. meld. nr 35 (2006 – 2007) Tilgjengelighet, kompetanse og sosial utjevning (Om framtidas tannhelsetenester)
- St. meld. nr. 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og inkludering
- St. meld 39 (2000-2001) Friluftsliv – Ein veg til høgare livskvalitet
- St.meld. nr. 14 (1999 – 2000) Idrettslivet i endring

Statlege handlingsplanar

- Handlingsplan for universell utforming og økt tilgjengelighet 2009 – 2013
- Handlingsplan for betre kosthold i befolkninga 2007 – 2011 "Oppskrift for et sunnere kosthold
- Nasjonal helseplan 2007 -2010
- Nasjonal strategi for det tobakksforebyggende arbeidet 2006 - 2010
- Handlingsplan for fysisk aktivitet 2005 – 2009, "Saman for fysisk aktivitet"

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

Regionalavdelinga

Adresseliste

Vår ref.: (nyttast ved korrespondanse) Dykkar ref.: Bergen, 28. februar 2011
201003000-25/407/SIGHEN

Regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland. Høyring av forslag til planprogram.

Fylkesutvalet i Hordaland fylkeskommune vedtok den 24. februar 2011 å leggje forslag til planprogram for regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland ut til offentleg ettersyn og høyring.

Planarbeidet er forankra i "Hordaland skaper verdiar, regional planstrategi for Hordaland 2010 – 2012" og vedtak i fylkesutvalet den 25. august 2010 om at det skal utviklas ein regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland.

Regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland skal bidra til langsiktig og systematisk arbeid som fører til fleire gode leveår i befolkninga og til utjamning av sosiale helseskilnader. Planen skal ha fokus på folk sine ressursar framfor fokus på avgrensingar. Når planen får status som regional plan, blir han regionen sitt grunnlag for å utforma mål, strategiar og verkemiddel for folkehelsearbeidet og vil vere retningsgivande for kommunane og statlege verksemder i deira folkehelsesatsing.

Gjennom høyring av planprogrammet ønskjer vi å skape ei forankring av planarbeidet. Folkehelsearbeidet er tverrsektorielt og difor er brei medverknad i alle fasar av planarbeidet ein kritisk suksessfaktor. Vi ber difor om at kommunane sender høyringsbrevet rundt i alle avdelingar for tilbakemeldingar. Regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland skal utarbeidast i tråd med plan- og bygningslova om regional planlegging. Lova fordrar at det utviklast eit planprogrammet som skal liggje til grunn for korleis planen blir utarbeidd. Planprogrammet gjer greie for formål, formelle rammer, utfordringar, tema, organisering, medverknadsprosessar og framdrift i utviklinga av planen.

Heile planprogrammet er opent for høyring, og vi ønskjer alle innspel og kommentarar velkommen. I tillegg ønskjer vi særskilt attendemelding på:

- Forslag til formål. Kva mål og ambisjonar skal planen ha for utviklinga av folkehelsa i fylket?
- Forslag til avgrensing og innhald planen. Er desse treffande for dei utfordringar vi står overfor? Er det område som bør inkluderast eller ekskluderast? Kva arenaer og verkemiddel har lokalsamfunnet til rådvelde for å skape helse og trivsel?
- Utfordringar med kunnskapsgrunnlaget. Kva har vi, kva manglar vi kunnskap om?
- Forslag til medverknadsprosessar. I kor stor grad ønskjer ein å medverke i planarbeidet? Korleis kan vi sikre at dei det vedkjem, blir høyrde?

Vi ber om at fråsegner blir sendt til Hordaland fylkeskommune, PB 7900, 5020 Bergen eller elektronisk til sentralarkivet@post.hfk.no merket "Høyring planprogram folkehelse – ref. 201003000"

Høyringsfrist er satt til 10. april 2011.

Besøksadresse: Agnes Mowinckels gate 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 BERGEN - Telefon 55 23 93 06 - Telefaks 55 23 93 19
Direkte telefon: E-postadresse:
Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Informasjon om planarbeidet, høyringa og vidare planprosessar finst på:
http://www.hordaland.no/Hordaland-fylkeskommune/Regional-utvikling/Folkehelse/Regional-folkehelseplan/

Eventuelle spørsmål kan rettast til:
Sigrun G. Henriksen, sigrun-g.henriksen@post.hfk.no,
Matti Torgersen, matti.torgersen.@post.hfk.no

Med helsing

Jan Per Styve
Regionaldirektør

Sigrun G. Henriksen
for Matti Torgersen
Utviklingssjef

Vedlegg: Regional plan for folkehelsearbeidet i Hordaland. Utkast til planprogram, februar 2011.

Adresseliste

Arbeids- og velferdsdirektoratet NAV
Arbeidstilsynet
Barne- ungdoms, og familiedirektoratet
Bergen Arkitektskole
Bergen Blå Kors Forening
Bergen Næringsråd
Bergen og Omland Friluftsråd
Bergen Turlag
Bergensklinikkane
Bjørgvin bispedømme
Bufetat, region vest
Business Region Bergen
Det felles innvandrerrådet i Hordaland
Direktorat for naturforvaltning
Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap
Eldrerådet
Fiskeridirektoratet Region Vest
FRIFO Friluftslivets fellesorganisasjon
Friluftsrådet Vest
Funksjonshemmedes fellesorganisasjon i Hordaland
Fylkeseldrerådet i Hordaland
Fylkeskommunen i Hordaland
Regionalavdelinga, Kultur og idrett, Opplæringsavdelinga, Samferdselsavdelinga, Organisasjonsavdelinga, Tannhelseavdelinga
Fylkeskommunane i Noreg
Fylkesmannen i Hordaland
Gode sirklar
Hardangerrådet
Haugaland og Sunnhordland politidistrikt
Haugesund turistforening
Havforskningsinstituttet, avd Bergen
Helsedirektoratet
Helse Bergen HF
Helse Fonna HF
Helse Vest RHF
Hordaland barne- og ungdomsråd
Hordaland Bonde- og Småbrukarlag
Hordaland Bondelag
Hordaland Idrettskrets
Hordaland politidistrikt
Hordaland legeforening

Hordaland Røde Kors
Husbanken, Region Vest
Høgskolen i Bergen
Høgskolen Stord/Haugesund
Innovasjon Norge, Hordaland
Kirkens bymisjon
Kommunane i Hordaland (33)
Kreftforeningen, seksjon vest
KS Hordaland
Kunsthøgskulen i Bergen
Landsforeningen for hjerte og lungesyke, Hordaland
LOs distriktskontor i Hordaland
Mattilsynet
Nasjonalforeningen for folkehelsen, Fylkeskontoret i Hordaland
Nasjonalt folkehelseinstitutt
Naturvernforbundet Hordaland
NAV Hordaland
NHO Hordaland
Noregs astma og allergiforbund, region vest
Norges forskningsråd v/Regional representant for Hordaland
Norges Handelshøyskole
Norsk ergoterapiforbund, avd. Hordaland
Norsk fysioterapiforbund, Hordaland
Norsk Studentunion UIB
Norsk sykepleierforbund, Hordaland
Norske kvinners sanitetsforening
Regionrådet Nordhordland
Regionrådet Vest
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne i Hordaland
Samarbeidsrådet for Sunnhordland
Statens vegvesen Region Vest
Statsbygg Region Vest
Trygg trafikk
Ungdommens fylkesting v/Barbara Harterink
Universitetet i Bergen v/ rektor,
Uni Research
Utdanningsdiretktoratet
Utdanningsforbundet, Hordaland